Dziś 10 stron w tem Dodatek Harcerski i „Dom i Ogród" Cena 10 egz. gr.

KURJER ZACHODNI

KRAKÓW ul. Św. Anny 12. Bibljoteka Jagiell.

»ISKRA«

ROK XXVII | Czwartek, 30 kwiecień 1936 r. | Nr. 118

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73. | P.K.O. 302.712 | Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

ś. † p. 2588

Dr. Władysław Jurkiewicz

Lekarz Domowy Ubezpieczalni Społecznej w Dąbrowie-Górn.

zmarł po krótkich cierpieniach dnia 29 kwietnia 1936 r., przeżywszy lat 42.

W Zmarłym Ubezpieczalnia Społeczna traci sumiennego lekarza, spełniającego swój zawód z pełnem poczuciem poświęcenia i obowiązku.

Cześć Jego Nieodżałowanej Pamięci!

DYREKCJA
Ubezpieczalni Społecznej
w Sosnowcu.

ś. † p.

Dr. Med. Władysław Jurkiewicz

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł dnia 29 kwietnia 1936 r., przeżywszy 43 lat.

W Zmarłym tracimy ogólnie Szanowanego Kolegę, o którym pamięć zachowamy na zawsze.

Cześć Jego pamięci!

Związek Lekarzy Państwa Polskiego
Obwód Zagłębia Dąbrowskiego

Dzisiaj pogrzeb króla Fuada

Nowy król egipski — Faruk

KAIR, 29.4 (tel. wł.). Urzędowo ogłaszają, że pogrzeb króla Fuada, który zmarł wczoraj, odbędzie się we czwartek 30 kwietnia.

We wtorek proklamowano wstąpienie księcia Faruka na *tron* królewski pod imieniem Faruka I.

Do czasu regencji konstytucyjnej będzie rada ministrów sprawowała konstytucyjne funkcje króla w imieniu narodu egipskiego.

Donoszą dalej, że dla rządu egipskiego i jego przedstawicielstw zagranicznych ustanowiono trzymiesięczną żałobę oficjalną począwszy od dnia śmierci króla.

Flaga na gmachach publicznych będzie do najbliższego wtorku opuszczona do połowy masztu.

Zawalił się Wezuwjusz!

NEAPOL, 29.4. Część bocznej ściany krateru Wezuwjusza zawaliła się i o 200 mtr. niżej utworzył się nowy krater, z którego wypływa strumień lawy.

Szefowie sztabów państw bałtyckich

radzą w Moskwie

RYGA, 29.4 (PAT). Szef łotewskiego sztabu generalnego, gen. Hartmanis wyjeżdża dziś do Moskwy w podróż informacyjną w towarzystwie 3 oficerów sztabu i attache wojskowego Sowietów w Rydze. Gen. Hartmanis udaje się na zaproszenie szefa sztabu armji sowieckiej Jegorowa.

BERLIN, 29.4 (PAT). Donoszą z Kowna: Na zaproszenie dowództwa sił zbrojnych ZSRR dziś rano wyjechał do Moskwy szef litewskiego sztabu generalnego, płk. Cennins w towarzystwie naczelnika jednego z wydziałów sztabu dla zapoznania się z wojskowością sowiecką.

GROŹNA SYTUACJA W PALESTYNIE

ARABI PODPALAJĄ OBJEKTY ŻYDOWSKIE

JEROZOLIMA, 29.4 (tel. wł.). We wtorek doszło w Nazarecie do starcia między demonstrantami arabskimi a policją. Policja zmuszona była do użycia broni palnej. Kilkunastu Arabów i trzech policjantów odniosło rany.

ARABOWIE ZAPOWIEDZIELI WALKĘ AŻ DO ZWYCIĘSTWA

KAIR, 29.4. Jak donoszą z Jerozolimy, arabskie stronnictwo byłego burmistrza Jerozolimy, dra Haldi, ogłosiło odezwę, wzywającą inne stronnictwa i ugrupowania arabskie do niewysyłania swych przedstawicieli w składzie delegacji arabskiej, zaproszonej do Londynu przez angielskiego ministra kolonji, Thomasa. W odezwie podnosi się, że przywódcy arabscy są w warunkach obecnych potrzebni w samej Palestynie, a to celem kierowania ruchem narodowym, przybierającym coraz bardziej charakter ruchu politycznego i zdążającego do uwolnienia Palestyny spod mandatu brytyjskiego.

KAIR, 29.4. Przywódcy arabscy odbyli w tych dniach w Jerozolimie konferencję, na której zapadła uchwała kontynuowania strajku powszechnego aż do osiągnięcia głównych celów ruchu narodowego Arabów, a mianowicie do całkowitego zaprzestania immigracji żydowskiej, zakazu sprzedaży przez Arabów ziemi żydom i powołania do życia rządu arabskiego. Pod tym względem postanowiono naśladować nacjonalistów syryjskich, którym Francja przyrzekła prędkie zniesienie mandatu w Syrji.

Na konferencji obrano komitet porozumiewawczy w składzie 15 przedstawicieli różnych ugrupowań arabskich. Do składu komitetu weszli między innymi wielki mufti Jerozolimy, Emin al Huseini i były wielki mufti Jerozolimy, a obecny przywódca skrajnego odłamu nacjonalistów - reformistów, dr. Haldi, zwolennik walki z mandatem brytyjskim aż do końca.

Ostatnie zajścia arabsko-żydowskie w Palestynie spowodowały zniszczenie przez Arabów niektórych dzielnic miasta żydowskiego. Oto obraz tego zniszczenia.

ARABI STOSUJĄ TEROR GOSPODARCZY

KAIR, 29.4. Wszelkie próby władz angielskich celem nawiązania bezpośrednich rokowań pomiędzy Arabami a żydami palestyńskimi nie dały narazie żadnych wyników. Nie istnieje również nadzieja, że uda się doprowadzić do tego w bliższej przyszłości. Skrajni nacjonaliści arabscy grożą w dodatku śmiercią każdemu Arabowi, któryby zechciał nawiązać rozmowy pokojowe z żydami.

Arabowie stosują w dalszym ciągu nową swą metodę walki, a mianowicie podpalania żydowskich domów, warsztatów, składów towarów i produktów rolnych.

W związku z tem władze wydały rozporządzenie o dyżurach nocnych w koloniach żydowskich oraz postanowiły pociągać do odpowiedzialności za pożary sołtysów pobliskich wsi arabskich.

ZAJŚCIA W CHRZANOWIE

wywołane przez elementy destrukcyjne

CHRZANÓW, 29.4. (PAT). W dniu 28 bm. część robotników zatrudnionych przy robotach publicznych w Chrzanowie porzuciła pracę, domagając się podwyższenia płac i skrócenia czasu pracy. Następnie strajkujący poczęli pod groźbą teroru zmuszać pracowników zajętych w różnych zakładach prywatnych do porzucenia pracy.

Na konferencji zwołanej w starostwie z delegatami strajkujących ustalono w porozumieniu z inspektorem pracy w Krakowie, że celem załatwienia zatargu odbędzie się następnego dnia konferencja w Krakowie.

Po zakomunikowaniu tej decyzji strajkujący zebrani przed starostwem postanowili jednak dalej strajkować aż do załatwienia zatargu.

Wczoraj dnia 29 kwietnia rb., nie czekając na rezultaty konferencji, jaka się odbywała u inspektora pracy w Krakowie, strajkujący od wczesnego rana ponownie wszczęli akcję terioryzowania robotników, zatrudnionych w zakładach i przedsiębiorstwach prywatnych, zmuszając mimo oporu pracujących do porzucenia pracy przez robotników w fabryce parowozów.

Po rozproszeniu tłumu przez policję przy użyciu granatów łzawiących, część demonstrantów zebrała się ponownie, przyczem jeden z oddziałów policji zaatakowany został przez tłum kamieniami i strzałami.

Policja zmuszona została do użycia broni palnej, wskutek czego jedna osoba została zabita, a 9 rannych, w tem jedna ciężko.

Wśród policjantów rannych jest 14, w tem 6 ciężko rannych.

Dwutorowa uroczystość na Śląsku

W 15-tą rocznicę powstania

Śląsk przygotowywuje się do manifestacyjnego obchodu 15-ej rocznicy trzeciego powstania. Niestety, uroczystość ta będzie dwutorową: z jednej strony organizuje ją Związek powstańców śląskich i w uroczystości tej wezmą udział władze państwowe, a z drugiej strony organizowana jest uroczystość przez „narodowy związek powstańców", któremu patronuje Wojciech Korfanty.

Dla ilustracji wytworzonej sytuacji przytaczamy dwa... programy uroczystości. Oto program oficjalny opublikowany przez „Polskę Zachodnią":

Radjo i prasa podały już obszerne i wyczerpujące komunikaty, dotyczące uroczystości 15-lecia wybuchu III powstania śląskiego. Uzupełniamy je obecnie raz jeszcze następującemi szczegółami, odnoszącemi się do uroczystości w dniu 3 maja, tj. do uroczystego nabożeństwa oraz defilady. Nabożeństwo odbędzie się przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego śląskiego o godz. 10.15. Po Mszy św. nastąpią przemówienia Pana Wojewody śląskiego dr. M. Grażyńskiego i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych gen. Rydza-Śmigłego. Po przemówieniach udekoruje Pan Generalny Inspektor Sił Zbrojnych Weteranów z powstania 1863 roku. W nabożeństwie wezmą udział: wojsko, PW z bronią, 1 kompanja policji woj. śl., po 1 kompanji Związku powstańców śląskich z każdego powiatu województwa śląskiego, oraz oddziały reprezentacyjne Związków i organizacyj w ilości najwyżej po 100 osób. Dla wszystkich biorących udział w nabożeństwie zbiórka o godz. 9.45 na placu przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego. Ponadto wszystkie organizacje, biorące udział w uroczystości, wyślą już poczty sztandarowe do ołtarza. Po nabożeństwie i przemówieniu poczty sztandarowe i Związki wracają do swych organizacyj na miejsca zbiórek.

Organizacje i Związki zbierają się o godz. 12. Ustawieniem organizacyj na poszczególnych ulicach i placach oraz poprowadzeniem pochodu zajmą się porządkowi policyjni z opaskami biało-amarantowemi na lewem ramieniu. Organizacje i związki ustawiają się do pochodu i defilady ósemkami oprócz wojska, PW z bronią i policji. Po defiladzie związki i organizacje bez zatrzymania odchodzą ulicami na oznaczone miejsca, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu.

Na dworcu kolejowym w Katowicach w westibulach znajdować się będą biura informacyjne dla uczestników uroczystości. Ponadto informacyj będzie można zasięgać u każdego policjanta, będącego w służbie.

W biurze informacyjnem będzie można również zasięgać informacyj co do ewentualnego pomieszczenia względnie noclegu.

A oto komunikat dotyczący programu uroczystości, opublikowany w „Polonji":

Już tylko kilka dni dzieli nas od wielkiej manifestacji narodowej, jaką w dniu 3 maja, w 15-tą rocznicę wybuchu powstania śląskiego urządzają w Katowicach organizacje chrześcijańsko-narodowe. Przypominamy, że zbiórka uczestników nastąpi w Katowicach na placu Targowym, przy ul. Zamkowej nad Rawą między godz. 7 do 8.30, poczem nastąpi wymarsz na plac Wolności, a następnie do katedry śś. Piotra i Pawła.

Obchód zapowiada się, jako imponująca, masowa manifestacja narodowa, a udział protektorów nie ograniczy się żynajmniej do samego tylko przyjęcia protektoratu. Będą się o tem mogli przekonać uczestnicy manifestacji.

Manifestacja będzie nietylko uczczeniem poległych bohaterów i protestem przeciwko planom rozzuchwalonego hitleryzmu, lecz także dalszym etapem na drodze do konsolidacji żywiołów katolickich i narodowych, walczących o wielką i potężną Polskę praworządną i demokratyczną.

Przyjazd swój i udział w manifestacji niedzielnej zapowiedziało wiele delegacyj i wiele wybitnych osobistości, m. in. gen. Józef Haller, b. poseł prof. Stanisław Stroński, b. poseł Karol Popiel, gen. Januszajtis, płk. Modelski i inni.

Przyczyny, które złożyły się na to, iż w rocznicę czynu jednoczącego lud śląski do walki o wolność, w 15 lat po tym wspaniałym czynie lud śląski płynie dwoma falami — naogół są znane. Nie analizując w tej chwili tej sprawy dokładniej, stwierdzić trzeba, iż ta dwutorowość, w szczególności na Śląsku, w zestawieniu z jednolitością niemiecką, nie jest zjawiskiem, które mogłoby cieszyć.

Baza włoska nad jeziorem Tana

Sassabaneh broni się zawzięcie

DŻIBUTI, 29.4. Od tygodnia przeszło miasto Sassabaneh w prowincji Ogaden, na froncie południowym, stało się celem gwałtownej ofenzywy połączonych pięciu kolumn włoskich, nacierających nań ze wszystkich stron. Marsz oddziałów włoskich, który wyszedł z Gorrahei, zdołał opanować położone dalej na północ od Sassabaneh miasto Dagahbur, natomiast Sassabaneh stanowi izolowaną ufortyfikowaną wyspę pośród zdobytych terenów.

Wszystkie ataki włoskie, celem zdobycia tego miasta spotkały się z rozpaczliwym oporem abisyńskim i wszystkie zostały z krwawemi stratami odparte.

Wiadomość o bohaterskiej obronie Sassabaneh rozeszła się po całej Abisynji, a przykład ten stawiany jest jako wzór męstwa i poświęcenia.

POD ADDIS-ABEBĄ...

DESSIE, 29.4. Według komunikatu włoskiego — na froncie północnym kolumny włoskie na samochodach, które wyruszyły z Dessie, posunęły się o 140 klm. naprzód drogą samochodową, wiodącą do Addis-Abeby, nie trafiając na opór. Inna kolumna, która wyruszyła z Urrailu, posunęła się o 50 klm. i dotarła do rzeki Uacit (Stanowi to połowę drogi z Dessie do Addis-Abeby).

Sułtan Aussy, Mohamed Jahjo przybył na front włoski, zgłaszając uległość wobec włoskich władz wojskowych.

Na froncie somalijskim trwa zwycięska ofenzywa wojsk włoskich.

BAZA WŁOSKA NA JEZIORZE TANA

WIEDEŃ, 29.4 (tel. wł.). Donoszą z Londynu, że wielkie wrażenie w tamtejszych kołach politycznych wywołała wiadomość z Abisynji o utworzeniu bazy dla włoskich hydroplanów na jeziorze Tana.

Utworzenie bazy lotniczej na jeziorze Tana w odległości 120 kilometrów od granicy angielskiego Sudanu komentowane jest w Londynie nieprzychylnie, jako próba zastraszenia Anglji. Prasa włoska podając tę wiadomość równocześnie zaznacza że nowa baza lotnicza ma wyłącznie charakter strategiczny i wiąże się ściśle z systemem wysuniętych ku przodowi baz w Gondarze, Dessie, Sardo i Negheli. Łańcuch tych baz okala centralną Abisynję i pozwala na wykonanie szybkich koncentracji lotniczych nad stolicą i nad temi częściami kraju, gdzie Negus usiłowałby zorganizować opór.

Kiedy i w jakich państwach

wprowadzono ograniczenia dewizowe?

Następujące państwa wprowadziły ograniczenia dewizowe:

Austrja (październik 1931), Bułgarja (październik 1931), Czechosłowacja (październik 1931), Danja (wrzesień 1931), Estonja (listopad 1931), Grecja (wrzesień 1931), Hiszpanja (maj 1931) Islandja (wrzesień 1931), Jugosławja (październik 1931), Litwa (listopad 1935), Łotwa (październik 1931), Niemcy (1931), Polska (kwiecień 1936), Portugalja (październik 1922), Rumunja (maj 1932), Turcja (luty 1930), Węgry (sierpień 1931), Włochy (maj 1934), Afganistan, Persja, Angola, Mozambik, Argentyna, Brazylja, Boliwja, Chile, Paragwaj, Urugwaj, Meksyk, Nicaragua.

Daje to pojęcie o ograniczeniach obrotów kapitałami na świecie, zwłaszcza, że poza oficjalnemi ograniczeniami są jeszcze ograniczenia mniej lub więcej pośrednie.

Program uroczystości 3-majowych

W SOSNOWCU

W związku ze zbliżającem się świętem 3 Maja sekcja techniczna Komitetu obchodu w Sosnowcu ustaliła program uroczystości, który przedstawia się następująco:

dnia 2 maja — capstrzyk;

dnia 3 maja: godz. 7 rano: pobudka z wieży kościelnych i strażackich, odegrana przez trębaczy orkiestr strażackich;

godz. 11 rano — uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym w Sosnowcu; godz. 12 przemarsz organizacyj przed Ratusz, a następnie defilada na placu 11 Listopada;

godz. 16: bieg narodowy naprzełaj; start sprzed Ratusza.

W ciągu całego dnia sprzedawany będzie znaczek na „Dar Narodowy".

Wieczorem przedstawienie w Teatrze Miejskim.

W BĘDZINIE

W dniu 3 Maja odbędzie się bieg na przełaj na przestrzeni 8 klm. dla stowarzyszonych i niestowarzyszonych oraz dla młodzieży na przestrzeni 3 klm. Start i meta na boisku KS Sarmacja o godz. 14.30. Zbiórka zawodników na 1 godz. przed zawodami celem poddania się badaniu przez lekarza. Nagrody indywidualne i dla najlepszego zespołu. Zgłoszenia wcześniejsze przyjmuje prof. Józef Grochal, gimnazjum Mikołaja Kopernika oraz na boisku przed biegiem.

Ustalenie tożsamości

SAMOBÓJCY Z MACZEK

Jak donieśliśmy wczoraj, w lesie w Maczkach znaleziono zwłoki młodego mężczyzny, który popełnił samobójstwo przy użyciu materjału wybuchowego.

Jak się okazało, samobójcą był mieszkaniec Modrzejowa Jan Kozioł. Zwłoki rozpoznała jego żona.

Kozioł wyszedł przed kilku dniami z domu i wcale już nie wrócił.

Co skłoniło młodego człowieka do popełnienia strasznego samobójstwa, niewiadomo.

Zjazd prezesek i sekretarek

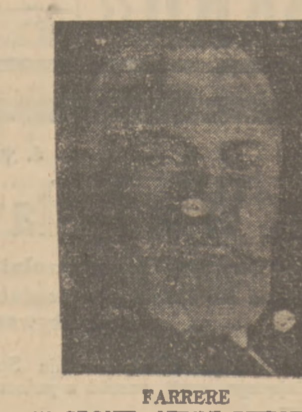
kół gospodyń wiejskich

Wczoraj odbył się w sali posiedzeń w starostwie będzińskiem zjazd prezesek i sekretarek kół gospodyń wiejskich z terenu całego powiatu. Zjazd powitał p. starosta Boxa, jako prezes okręgowego Tow. Kółek rolniczych, życząc następnie pomyślnych obrad. Skolei p. starościna Boxowa, przewodnicząca organizacji powiatowej zagaiła zebranie wygłaszając krótkie przemówienie. Następnie p. Szczerbowa wygłosiła ciekawy referat o wychowaniu dziecka, poczem omówiono plan prac na okres letni.

Inspektorka z Kielc p. Zbrowska omówiła sprawy organizacyjne, poczem omówiono sprawę urządzenia wystawy eksponatów i kiermaszu w jesieni.

Pod koniec instruktor ogrodniczy p. Zbierzchowski udzielił fachowych porad o pielęgnacji warzyw, kwiatów i drzew.

Po ożywionej dyskusji obrady zakończono.

FARRERE
W GRONIE „NIEŚMIERTELNYCH"
Znany i lubiany pisarz Klaudjusz Farrere został powołany na członka Akademji Francuskiej.

Gen. Sosnkowski

KANDYDATEM NA PREZYDENTA RZPLITEJ

P. Wł. Studnicki wystąpił w „Słowie" z następującym projektem:

„W Polsce mamy obecnie tę szczęśliwą okoliczność, że mamy w wojsku, człowieka, posiadającego popularność w armji i w społeczeństwie. Człowiekiem tym jest Generał Sosnkowski, inicjator Związku Walki Czynnej, organizacji, dzięki której powstały Legjony, szef sztabu w brygadzie Piłsudskiego i jego zastępca w Komisji Wojskowej Rady Stanu, minister wojny w szeregu gabinetów u zarania Państwa Polskiego, gdy tworzyła się armja polska.

Gdy przyjdzie chwila wyboru Prezydenta, jakaż kandydatura wobec niego będzie się mogła ostać?"

Więzienie za dowcip

O HITLERZE.

Jak donosi „Germania", sąd doraźny w Dortmundzie skazał oskarżonego, którego nazwisko podane jest tylko pierwszą literą na rok więzienia za opowiadanie „dowcipu" o kanclerzu.

Prokurator wychodził z założenia, iż „dowcip" ten stanowił obrazę kanclerza. Nie posiadał on charakteru politycznego, lecz wybitnie amoralny.

Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych.

Przemytnicy cytryn i zapalniczek

Z BĘDZINA I CZELADZI

Funkcjonarjusze śląskiej straży granicznej zatrzymali ostatnio kilka osób, przemycających z Niemiec do Polski różne towary, przeważnie cytryny oraz zapalniczki.

I tak znaleziono u Stanisława Zielińskiego, pochodzącego z Będzina, 32 zapalniczki i pewną ilość kamieni do zapalniczek oraz dwa zegary, przeszmuglowane przez zieloną granicę.

W Lipinach wykryto przemyt cytryn u Walentego Skowronka, któremu skonfiskowano około 140 kg. cytryn, a ponadto udowodniono przemycenie około 220 kg. cytryn.

Wreszcie Tadeuszowi i Henrykowi Rychterom z Czeladzi odebrano przemycone z Niemiec 36 kg. orzechów laskowych oraz inne towary.

Winnych przemytu pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Belgja 89.88, Holandja 360.85, Londyn 26.25, Nowy Jork 5.31, Paryż 35.01, Praga 21.95, Szwajcarja 173.23, Sztokholm 135.40, Berlin 213.45.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. premjowa inwestycyjna I em. 70.00, II em. 69.75, 4 proc. państw. poż. premjowa dolarowa 51.50, 5 proc. konwersyjna 55.75.

Akcje: Bank Polski 99.00, Warsz. Tow. Fabr. Cukru 28.00—27.00, Węgiel 12.25—12.50.

Gościnne występy Kominternu

Komu zależy, aby robotnik polski nie pracował

Fala strajków i rozruchów, których widownią w ostatnich czasach była Polska, nie powstała wyłącznie na tle ekonomicznem. Że naszą biedę wykorzystały i działały tu sprężyny obce, wrogie państwu, nie ulega już dziś dla nikogo najmniejszej wątpliwości, a dowodem tego jest dokument, tem cenniejszy, że pochodzi z oficjalnych kół kominternu.

W marcowym i kwietniowym numerze oficjalnego komunistycznego organu prasowego **„Kommunisticzeskij Internacionał"** znajdujemy opis rzekomego „plonu" akcji, rozwiniętej ostatnio na ziemiach Rzplitej oraz wskazania, jak ma być poprowadzona dalej „robota" przez agentów Moskwy. Wskazania te stawiają za cel wywołanie w Polsce rewolucji i zmiany ustroju, zmierzającego do podporządkowania Rzplitej molochowi moskiewskiemu.

Narazie obrano taktykę „jednolitego frontu", a więc **próbę współdziałania komunistów z socjalistami.**

TAKTYKA KOMUNISTÓW.

Jak zagwarantować partji komunistycznej przodującą rolę w tym „żywiołowym" froncie? — zastanawia się **„Kommunisticzeskij Internacjonał"** — Odpowiedź brzmi:

Należy wykorzystać wszystkie możliwości i umiejętnie zaznaczyć charakter polityczny partji w wystąpieniach masowych. Im ciaśniej zwiążemy się z szeregami robotników i bezrobotnych w Polsce, tem bliższa stanie się dla nich polityka Sowietów. **Walkę z rządem polskim należy przenieść do fabryk, związków zawodowych i organizacyj chłopskich,** mobilizując nienawiść wśród mas.

Naszym więc obowiązkiem jest — twierdzi dalej **„Kommunisticzeskij Internacionał"** — zmusić wszystkich aktywnych komunistów do uporczywej pracy w terenie, wykuwać kadry rewolucjonistów, którzy nie będą się śpieszyli z wyjazdem z Polski, lecz będą **pokonywali trudności** (a więc przyznanie się do trudności) w walce rewolucyjnej. Obowiązkiem kierownictwa partji jest otoczyć niesłabnącą opieką aktywnych komunistów, osłaniać ich od uderzeń wroga, a we właściwym czasie **przerzucać ich umiejętnie z jednego okręgu do drugiego.**

Wypadki krakowskie stanowić mają „zwycięski" dokument żerowania kominternu na biedzie ludzkiej. Od aktywności więc komunistów — czytamy dalej — i zdolności stworzenia przez nich szerokiego frontu, zależna jest dalsza walka o zmianę ustroju Polski, dal której wzorem powinien być ZSRR. Tam „pod kierownictwem wielkiego wodza Stalina żyje się lepiej i weselej".

Masom, które mamione są w Polsce słowem „ojczyzna", zaleca komintern odpowiedzieć: niesiemy wam inną, lepszą ojczyznę.

ODWRACANIE UWAGI.

Mamy więc niejako **oficjalne potwierdzenie opanowania świata pracy na ulicach miast polskich przez komintern**

Jeśli zastanowimy się nad motorami tej akcji, **dojdziemy do wniosku, że to wewnętrzna sytuacja państwa sowieckiego,** która obawą przejmuje jego wodzów, jest powodem tej wywrotowej działalności agentów ZSRR. na obcych terenach. **Chodzi o odwrócenie uwagi świata od tego, co się dzieje w Sowietach.** Dnieprostroje, magnitogorski, patiletki, stachanowszczyzna — ta cała strawa jest już niewystarczająca dla nasycenia i „rozweselenia" atmosfery chaosu. **Ludność jęczy pod rządami czerwonych władców, borykając się z nieprawdopodobną nędzą.**

Potrzebne są nowe hasła, nowy pokarm dla utrzymania na wodzy stukilkudziesięciomiljonowego zlepka narodów, który się składa na kolos sowiecki.

Stąd też po zmieceniu przez rewolucję nienawistnego munduru i stopni wojskowych, po rozgromieniu rodziny po walkach bezbożników z klerem — słowem, po przelaniu morza krwi dla starcia z powierzchni wszystkiego tego co pozostawiła po sobie dawna Rosja — cóż się dziś odbywa? Co pozostaje po nowych hasłach, które gwałtem w życie Sowietów wcieliła krwawa czerezwyczajka?

POWRÓT DO „BURŻUAZYJNYCH ZWYCZAJÓW".

Oto siedmiomilowemi butami zaznacza się tam nawrót do tradycyj z czasów „istinnoruskich". Poświęca się wielkie artykuły honorowi munduru. Wprowadza się w armji i flocie stopnie wojskowe. Wraca się do czasów „czynowniczych".

Jedno z czasopism polskich przypomina: „towariszcz-komandir" — niejako hasło, z którego szło się do przewrotu październikowego w 1917 r., ustępuje dziś po 18 latach miejsca potępianym stopniom wojskowym z czasów caratu. Przedtem wołało się „proletarjat niema ojczyzny", dziś w rozkazach słowo „ojczyzna" pisze się przez duże O.

Rodzinie zwracają jej „burżuazyjne przesądne" znaczenie, zaniechana jest czynna walka z religją, propaguje się „wesołe" życie, znowu prawo obywatelstwa odzuskuje sztywny kołnierzyk i krawat, rozdaje się ordery i restytuuje hasło... jedynej i niepodzielnej Rosji.

DLACZEGO?

Dlaczego to wszystko się dzieje?

Odpowiedź prosta. Tak czynić każe niepewność jutra. **Stąd też wzmożona akcja kominternu w krajach obcych, jak Hiszpanja, Francja, Czechosłowacja, Chiny, Włochy, Polska** i in. Stąd zabieganie **na gruntach obcych przez agentów o pakt wschodni,** o zwalczanie Niemiec, a przedewszystkiem Japonji.

Sowiecka prasa stara się wmówić w swych obywateli, że akcja kominternu na terenie Polski robi postępy. Jednak pomimo rozmyślnego naciągania i fałszowania faktów, pomimo usiłowania uderzenia w ton zadowolenia z jej rezultatów — nawet sami komuniści dalecy są od okrzyków triumfu...

Niechby jutro poczęły dymić, tak jak dawniej, kominy fabryczne, niechby jutro bezrobotni otrzymali zajęcie a tak zwany komintern w Polsce **zczezłby jednego dnia.**

A taki dzień nadzejdzie!

Działalność agentów kominternu w Polsce, wprzęgających do swego rydwanu wszystkich radykałów, polega na tem, aby **nie dopuścić do nadejścia tego dnia,** aby wszelkiemi sposobami wytwarzać ferment, któryby **utrudniał Polsce wejście na drogę dobrobytu,** aby polski robotnik jaknajdłużej pozostawał w nędzy.

Oto cel działalności „gości" z kominternu w Polsce.

80-ta rocznica urodzin

Papieża Piusa XI

Oficjalny biuletyn Akcji Katolickiej włoskiej ogłasza w związku z rozpoczynanym w dniu 31 maja rb. w pełni zdrowia 80-ym rokiem życia Jego Świątobliwości papieża Piusa XI, odezwę, której wzywa do Rzymu na dzień 31 maja wszystkich dyrektorów i asystentów, kościelnych diecezjalnych organizacyj Akcji Katolickiej dla wyrażenia Ojcu św. miłości i wdzięczności oraz szczerych względem Niego uczuć.

Zgodnie z projektem włoskiej Akcji Katolickiej w oznaczonym dniu 31 maja wszyscy dyrektorzy Akcji Katolickiej zbiorą się na uroczyste pontyfikalne nabożeństwo w bazylice św. Piotra, które odprawią członkowie św. Kolegjum kardynalskiego. Popołudniu tegoż dnia nastąpi uroczysta inauguracja nowego wspaniałego pałacu Kongregacyj rzymskich.

NIEMCY NA POMORZU

wykupują ziemię polską

Pisma pomorskie donoszą o działalności „Deutsche Vereinigung", która ostatnio na terenie Pomorza trudni się pośrednictwem przy zakupie ziemi polskiej. „Gazeta Grudziądzka" w ostatnim numerze, poświęcając tej sprawie artykuł wstępny, pisze:

„Przecież jest to robota wysoce nielegalna. Tembardziej, że statut „Deutsche Vereinigung" nic o pośrednictwie nie mówi. Statut ów omawiajac cele „Deutsche Vereinigung", podaje, że stowarzyszenie „stojąc na gruncie państwowości polskiej ma na celu pielęgnowanie właściwości narodowych członków stowarzyszenia w ramach obowiązujących w Państwie Polskiem przepisów".

Mniemamy jednak, że obowiązujące w Państwie Polskiem przepisy, nie zezwalają **na handel ziemią polską za pieniądze niewiadomego pochodzenia i to ze szkodą dla Polski.** Władze polskie powinny się taką działalnością „Deutsche Vereinigung" zainteresować nieco serdeczniej i wyciągnąć **jaknajdalej idące konsekwencje".**

Jest to akcja planowa, kierowana z zewnątrz. A przecież po przeprowadzeniu takiej akcji o przeprowadzenie plebiscytu (tak modnego w hitlerowskich Niemczech) nie trudno. Żadna **władza polska nie może pozwolić, na to, aby na naszych ziemiach,** gdzie prawowitym odwiecznym gospadarzem **jest Naród polski, rozbijała się mniejszość niemiecka.** I nietylko rozbijała się, lecz uprawiała **ukryte wywłaszczania Polaków.**

PREMJER VAN ZEELAND W WARSZAWIE

Powitanie premjera belgijskiego na dworcu w Warszawie. Stoją od lewej: minister Beck, premjer van Zeeland, ministrowa pani Beckowa i pani van Zeeland.

Wysyłać przestępców politycznych

na wyspę Oceanu Spokojnego

Prokurator Władysław Sieroszewski, syn Wacława Sieroszewskiego, ogłosił cykl artykułów w „Tygodniku Ilustrowanym" (nr. 14, 16 i 17) o reformie prawa karnego.

W artykułach tych domaga się on **zniesienia sądów apelacyjnych,** ograniczenia swobody obrony w sprawach karnych przez adwokatów i rozszerzenia stosowania aresztu prewencyjnego przed wyrokiem:

„Areszt śledczy należałoby stosować w tych wszystkich wypadkach gdy dowody są silne, a wymiar kary grozi wysoki, nie ograniczając go, jak dotąd — do wypadków, w których zachodzi obawa ucieczki, lub matactwa ze strony podejrzanego.

Przyznać należy, że już dzisiaj praktyka sądowa idzie w tym kierunku drogą interpretowania omawianego przepisu".

Ale i to jeszcze nie starcza, zdaniem prokuratora, do należytego „usprawnienia wymiaru sprawiedliwości".

„Należałoby się zastanowić — pisze p. Sieroszewski — czy nie byłoby rzeczą korzystną wprowadzić do naszego kodeksu kar deportacji i ciężkich robót. Zniesione w okresie wielkiej wojny rozporządzeniem generał-gubernatora warszawskiego z ramienia władzy okupacyjnej, kary te nie znalazły się w kodeksie opracowywanym pod przemożnemi wpływami szkoły pozytywnej.

Dobrze byłoby się zastanowić, czy ze skarbowego punktu widzenia nie opłacałoby się wydzierżawić jakiejś wysepki na oceanie Spokojnym, zamiast rozwiązywać kwadraturę koła przepełnionych więzień. Taka deportacja na drugą półkulę nadawałaby się szczególnie dla przestępców politycznych, którym często nic nie można zarzucić z punktu widzenia etyki osobistej, ale którzy są tem niebezpieczniejsi dla porządku państwowego. Dzisiaj więzienia, w których przebywają polityczni, są nieustannemi ogniskami przeciwpaństwowej propagandy. Deportując ich na daleką wyspę, jednocześnie ulżyłoby się ich doli i uwolniło kraj od niebezpiecznych propagatorów zamieszek".

Nie wiemy coprawda, jaką kategorję więźniów politycznych ma na myśli prok. Sieroszewski, w każdym razie projekt jest niewątpliwie charakterystyczny, chociażby z tego powodu, że autorem jego jest syn, więźnia politycznego, który był deportowany na Syberję przez władze rosyjskie.

UWAGI

ZE WSI DO MIASTA

O opiekę nad dziewczętami

Jednym z symptomów kryzysu jest niewątpliwie stała „emigracja" dziewcząt wiejskich do miast. Wieś polska wynędzniała, zbiedzona, ograniczająca swoje potrzeby do minimum, nie jest w stanie utrzymać już swych mieszkańców, którzy łudząc się nadzieją, że w miastach może jest lepiej i łatwiej znaleźć pracę, gromadnie wybierają się w tę wędrówkę beznadziejną i przykrą w konsekwencjach...

Zagłębie, jako jedno z centrów przemysłowych Polski nie jest również pozbawione przybyszów ze wsi i to przeważnie dziewcząt, które mają nadzieję znaleźć w miastach pracę, bądź „na służbie", lub w fabrykach. Wśród dziewcząt, przybywających do Zagłębia, znajduje się wiele, które wogóle tak „olbrzymiego" miasta jak np. Sosnowiec nie widziały nigdy na oczy. Nie znają tu nikogo, a gdy nie mają krewnych, już zaraz po wyjściu z pociągu porwane są przez falę miasta przemysłowego, zdemoralizowanego, które przygarnia je w swe ramiona, wykolejając w rezultacie tysiące istnień ludzkich.

W większych miastach Polski organizacje kobiece razem z wydziałem opieki społecznej zorganizowały stałe dyżury kobiet na dworcach kolejowych. Mają one za zadanie czuwać nad przyjeżdżającemi dziewczętami ze wsi, otaczają je opieką, dają cenne wskazówki, często kierują na noclegi do specjalnie przeznaczonych w tym celu domów, słowem, starają się być matkami do czasu, póki dziewczyna nie znajdzie pracy u ludzi godnych zaufania.

Zagłębie, a w niem Sosnowiec, nie interesowało się do tej pory tym problemem. Dlatego też byłoby wskazane, aby wreszcie ktoś wystąpił do zarządów miast z odpowiednią inicjatywą. Byłoby również wskazane, aby organizacje kobiece pomyślały o tem, bo cel jest naprawdę godny najwyższego wysiłku.

Z własnego doświadczenia wiemy, my, ludzie inteligentni, jak się dziwnie czujemy, gdy przyjedziemy do obcego miasta, w którem nikogo nie znamy. Jednakże mamy przeważnie pieniądze, co ułatwia nam życie w tem mieście.

Łatwo tedy możemy sobie wyobrazić samopoczucie dziewczyny przyjeżdżającej do obcego środowiska, bez pieniędzy, bez doświadczenia życiowego. Zdana na przypadek, na los, lubiący złośliwe figle płatać, na wyzysk i łajdactwo ludzkie, tuła się z kąta w kąt, początkowo żyje przywiezionemi zapasami, a wreszcie wpada w jakieś ręce, które spychają ją do bagna.

Urzędowe statystyki wykazują, że wśród dziewcząt wiejskich przybyłych do miasta 80 procent staje się prostytutkami. Ta zastraszająca liczba wynika niewątpliwie z braku zupełnej opieki nad przybyłemi do miast dziewczętami. I dlatego warto się tym problemem zająć.

Uski.

Przed ćwierćwieczem harcerstwa

w Zagłębiu Dąbrowskiem

We wtorek odbyło się w Będzinie plenarne zebranie Komitetu wykonawczego uroczystości ćwierćwiecza harcerstwa w Zagłębiu.

Na zebraniu, któremu przewodniczył **nacz. K. Nawrocki**, prezes b. skautów, referenci poszczególnych sekcyj zdali szczegółowe sprawozdania z przeprowadzonych dotychczas prac.

Z olbrzymiego materjału sprawozdawczego wynika, że prace większości referatów prowadzone są sumiennie i dni obchodu ćwierćwiecza, na które swój przyjazd zapowiedziały tysiączne rzesze byłych i obecnych członków ruchu harcerskiego, zapowiadają się niezwykle uroczyście.

Program uroczystości obchodu, które odbędą się w Dąbrowie jest następujący:

31 maja: godz. 9.30 uroczysta msza św.; otwarcie zjazdu w szkole górniczej; złożenie wieńca na płycie poległych, dekoracja odznakami 25-lecia, defilada, otwarcie wystawy harcerskiej w „Ognisku", wspólny obiad, popisy zuchów na stadjonie, wieczornica.

1 czerwca: godz. 9 rano: obrady zjazdu dawnych skautów, godz. 14 zamknięcie zjazdu.

W SOSNOWCU

W Ratuszu sosnowieckim odbyło się organizacyjne zebranie obchodu 25-lecia harcerstwa w Sosnowcu. Zebranie zagaił nacz. Nawrocki, poczem poproszono do prezydjum: **dr. Nasiłowskiego na przewodniczącego, na asesorów** zaś pp.: **ks. kan. Jankowskiego, pre... Almstaedta, nacz. Deńcę, nacz. Nawrockiego;** sekretarzował komendant hufca **p. Korek.**

Na zebraniu powołano komitet, który zajmie się ułożeniem programu uroczystości oraz ufundowaniem sztandaru dla hufca zagłębiowskiego.

W skład komitetu wykonawczego weszli pp.: **wiceprezydent Almstaedt** — jako przewodniczący, **M. Kruszyński** — sekretarz, **nacz. Mroczkiewicz, nacz. Martin, nacz. Nawrocki, wiceprezydentowa Almstaedtowa, dyr. Wł. Lewandowski, por. Wł. Ślósarczyk, inż. Horzelski,** kierownik szkoły **Kasprzyk,** kom. hufca **Korek,** wszyscy opiekunowie drużyn, prezesi Kół przyjaciół harcerstwa oraz 10 osób spośród b. harcerek i harcerzy.

Na zebraniu wyłoniono również następujące sekcje: finansową — przewodniczący **dyr. Lewandowski,** zastępca **mgr. Deńca;** sztandarową — przewodnicząca **prezydentowa Kaczkowska,** zastępczyni **dyr. Lewandowska;** propagandową — przew. **nacz. Nawrocki** (w skład sekcji wejdą przedstawiciele prasy i radja) oraz sekcję techniczną, której przewodniczy **por. Ślósarczyk.**

Zebranie komitetu wykonawczego odbędzie się dnia 1 maja o godz. 19.30 w Ratuszu.

Przed 1 Maja

W ZAGŁĘBIU DĄBR.

Na dzień jutrzejszy organizacje lewicowe zapowiedziały urządzanie w całem Zagłębiu Dąbrowskiem pochodów i zebrań demonstracyjnych.

Demonstracje te mają być urządzane wspólnie przez radykalizujące Związki polskie i żydowskie.

Żydzi na zebraniach pierwszomajowych mają protestować m. in. przeciwko ostatnim zajściom w Palestynie.

Naskutek zarządzenia władz będą mogły odbywać się tylko obchody lokalne, zbiorowe zaś manifestacje, jakie zamierzano m. in. urządzić w Sosnowcu, zostały zakazane.

Zamieszczona wczoraj w „Kurjerze Z." odezwa „Pracy Polskiej", zdecydowanie potępiająca manifestację socjalistyczno-żydowską w dniu 1 maja, wywołała duże wrażenie w szerokich kołach społeczeństwa.

ZAKAZ SPRZEDAŻY I SPOŻYCIA ALKOHOLU

Starosta powiatowy i grodzki w Sosnowcu p. Boxa wydał zarządzenie o zakazie sprzedaży, podawania i spożycia napojów alkoholowych w dniu 1 maja od godz. 0 do 24.

Winni niezastosowania się do tego zarządzenia będą karami w drodze administracyjnej grzywną do 300 zł, lub aresztem do dwóch tygodni.

—oOo—

Z życia Koła Młodzieży Pracowniczej

PRZY ODDZIALE PZZPP. I H. Rz. P. W SOSNOWCU

Onegdaj odbyło się ogólne informacyjne zebranie członków Koła młodzieży pracowniczej przy oddziale PZZPP. i H. Rz. P. w Sosnowcu. Licznie zebrani członkowie poinformowani zostali krótko o dotychczasowej działalności Koła. Następnie z ust członków zarządu Koła usłyszano zwięzłe, rzeczowe referaty, traktujące o spełnieniu celów i zadań Koła. Wynikiem tego było powołanie do życia obok już istniejących referatów prasowego i pośrednictwa pracy sekcyj: ekonomiczno - społecznej, samokształceniowej, turystyczno - sportowej i wokalno - muzycznej oraz wybór kierowników i zastępców tych sekcyj.

Obecny na sali prezes zarządu głównego Związku, p. Grunwald, w kilku serdecznych słowach udzielił zebranej młodzieży koleżeńskich rad i wskazówek i zaprosił wszystkich zebranych do wpisania się do Złotej Pamiątkowej Księgi Związku. Na zakończenie jeden z członków zarządu Koła podał do wiadomości zebranych, iż życie towarzyskie Koła koncentrować się będzie na czwartkowych koleżeńskich wieczorach klubowych i zaprosił serdecznie na najbliższy t.j. dnia 30 bm. już od godziny 19.

—oo—

× **ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU.** W przyszłym tygodniu zostanie otwarty 10-godzinny (po 2 i pół godziny dziennie) kurs szycia kostjumów i piżam plażowych dla kobiet i dzieci. Kurs prowadzony będzie przez p. Hukowską, nauczycielkę państwowej szkoły zawodowej. Zapisy i bliższych informacyj udziela sekretarjat Związku pań domu w Sosnowcu (3 Maja 23) w piątki i wtorki od 16 do 18.

Jednocześnie zarząd Zw. P. D. komunikuje, iż w poniedziałek, t.j. 4 maja odbędzie się zwiedzanie piekarni mechanicznej i ręcznej. Punkt zborny punktualnie o godz. 16 na rogu ul. Piłsudskiego i Alei przy przystanku tramwajowym.

PROGRAM RADJOWY

CZWARTEK 30 KWIETNIA

6.30 Pieśń poranna i gimnastyka. 6.50 Koncert popularny. 7.20 Dziennik poranny. 7.40 Muzyka taneczna (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Poranek szkolny dla młodzieży szkół powszechnych. 13.00 Marja Andersen i Toti dal Monte (płyty). 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 13.15 Muzyka taneczna (płyty). 15.15 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.25 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.30 Władysław Eiger: Wiązanka melodyj rewiowych i filmowych w wyk. Kwintetu Stefana Rachonia. 16.00 „O tem, jak małpa skubała misia za ogon" — Wacława Korabiewicza — opowiadanie dla dzieci. 16.15 Zygmunt Stojowski Sonota e-dur op. 37. Wykonawcy: Br. Rotsztatówna — skrzypce, Ignacy Rosenbaum — fortepian. 16.45 „Cała Polska śpiewa" — Koncert w wyk. Tow. śpiew. „Echo" w Lublinie. 17.00 „Wojsko a szkoła charakterów" — wygł. płk. Tomaszewski. 17.15 Koncert w wyk. ork. Kameralnej pod dyr. Adama Hermana. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Recital wiolonczelowy Tadeusza Lifana. 18.30 „Wzgórze 304" z pamiętnika wojskowego Wincentego Janasa — feljeton — wygł. mgr. M. Tobiasz. 18.45 Tańce ludowe (płyty). 19.00 Karlikowa poczta. 19.20 Koncert reklamowy. 19.35 Wiadomości sportowe. 19.45 Pogadanka aktualna. 20.00 Koncert muzyki lekkiej w wyk. Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 „Obrona przeciwlotniczo-gazowa — pogadanka. 21.00 Wielki Teatr Wyobraźni u obcych: premjera słuchowiska oryginalnego pt. „Cztery nie mieści się w siedmiu". 21.35 „Nasze pieśni" — III audycja z cyklu „Stanisław Moniuszko pieśniarz. Wykonawcy: Anjela Szlemińska — sopran, Edward Bender — bas. 22.00 Muzyka taneczna (płyty). 23.05 Skrzynka fran-

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

30 Czwartek

Dziś Katarzyny, Zofji
Jutro Jakóba i Filipa
Wschód słońca 4 m. 25.
Zachód „ 19 m. 01.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Bohaterowie Sybiru".
EDEN: „Złotowłosy Brzdąc".
PALACE: „Katarzynka".

× **PODZIĘKOWANIE.** Stow. pań św. Wincentego a Paulo w Pogoni składa tą drogą serdeczne podziękowanie za złożone ofiary na „święcone": Tow. Kopalń Sosnowieckich (60 zł.), p. dyr. Różyckiemu (50 zł.), prezesowi Zubelewiczowi (30 zł.) oraz inżynierom i pracownikom hali Weilmana z fabr. Hulczyńskiego (92 zł.). Równocześnie Stowarzyszenie dziękuje wszystkim łaskawym ofiarodawcom, którzy czy to ofiarą pieniężną czy darami w naturze umożliwili obdarowanie „święconem" 50 rodzin (200 osób).

× **O CENNIK PŁAC.** Robotnicy stalowni w hucie Katarzyna w Sosnowcu, pracujący na akord, zwrócili się do inspektora pracy o interwencję w sprawie cennika płac, które zostały nieznacznie obniżone, w związku z zaprowadzonemi przez zakład ulepszeniami. W wyniku przeprowadzonych rozmów w inspektoracie pracy, postanowiono, że inspektor pracy zapozna się z wprowadzonemi ulepszeniami i wówczas dopiero wyda swe orzeczenie.

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś dnia 30 bm. o godz. 8.30 wiecz. doskonała komedja S. Kiedrzyńskiego pt., „ŻYCIE JEST SKOMPLIKOWANE". Bilety w cenie od 25 gr.

——xx——

Obozy nadmorskie

LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ

Już Okręgi Ligi morskiej i kolonjalnej rozpoczęły zapisy na obóz nadmorski LMK w Helu. Opłata za czterotygodniowy okres w obozie wynosi — 85 zł., za 3 tygodnie — 64 zł., za 2 tygodnie — zł. 45, za 1 tydzień zł. 22.

Obóz uruchomiony zostanie dnia 20 czerwca.

Należy przypuszczać, że tak ze względu na warunki pobytu, jak ustaloną już popularność — obóz w Helu zgromadzi w tym roku liczne grono uczestników.

Podobnie jak w roku ubiegłym w nadchodzącym sezonie letnim będzie zorganizowany obóz nad morzem Czarnem w Eforei w Rumunji.

Obóz czynny będzie w miesiącach lipcu i sierpniu.

Pobyt w obozie będzie trwał 20 dni, zaś w okresie 8 dni — przewidywana jest wycieczka po Rumunji.

Ilość miejsc ograniczona.

OFIARY

Narodowa Organizacja Kobiet na kop. „Saturn" rozumiejąc doniosłość znaczenia pielgrzymki akademików na Jasną Górę, składa zł. 25 na przejazd dla niezamożnych studentów, aby im dać możność ślubowania Matce Bożej, Patronce Akademików

Nr. 4
Rok I

DOM I OGROD

wychodzi co drugi czwartek
pod redakcją Pani Ewy

Przeprowadzamy się na nowe mieszkanie

Koszmarne lata głodu mieszkaniowego należą już do przeszłości. Dziś ani napis „do wynajęcia", ani wysoko wyładowany meblami wóz przewozowy, nie wzbudzają już nigdzie sensacji, a ludziska, jakby chcąc powetować sobie tamte czasy, przeprowadzają się raz po raz na nowe mieszkania.

Nowe mieszkanie! Oczywiście, musi ono być lepsze, wygodniejsze, bardziej słoneczne lub... tańsze od zajmowanego poprzednio, musi nęcić świeżością odnowionych ścian, zapachem farby i połyskiem doskonale urządzonej łazienki. Aby ten urok nowości utrwalić, wypadnie Pani domu odbyć nie jedną konferencję z malarzem, zdunem, specem od wodociągu i elektryczności, obmyśleć i ułożyć przeznaczenie każdego pokoju, a potem z domownikami uzgodnić ustawienie mebli osobistych, według gustów i upodobań indywidualnych.

Od tak ułożonego „planu kampanji" zależeć będzie nietylko sprawność przeprowadzki, ale i wygodny, bez przykrych niespodzianek pobyt w nowem mieszkaniu, co przecie jest kwestją zasadniczej wagi.

Objęcie w posiadanie nowego mieszkania rozpocząć należy od

ZAWARCIA UMOWY

z gospodarzem lub administratorem domu, na mocy której jasno i wyraźnie wyszczególnione są wzajemne zobowiązania, terminy i prawa. Wszelkie niedomówienia, wszelki przysłowiowe nasze „jakoś to będzie", „jakoś to się ułoży" są przyczyną wielu nieporozumień, zatargów i przykrości, to też umowa między odnajmującym a lokatorem powinna obie strony zabezpieczać przed wszelkiemi ewentualnościami przyszłych wspólnych interesów.

Po podpisaniu umowy angażuje się rzemieślników dla odnowienia mieszkania. Nawet jeżeli remont przeprowadza gospodarz domu lub przedsiębiorca, dobrze będzie wejrzeć w całość prac, kontrolując czy wszystko zostało wykonane należycie i według naszego gustu.

Na pierwszy ogień idą tu

PIECE I KUCHNIA,

które bezwzględnie trzeba sprawdzić przed przeprowadzką, o ile nie chcemy w pierwszym dniu jeść obiadu przedymionego lub marznąć w nieopalonym pokoju.

Po piecach, a raczej jednocześnie z ich reperacją przez zduna, technik elektryczny sprawdza i zmienia

ELEKTRYCZNOŚĆ,

zakłada lampy, kontakty i podaje cyfrę, wykazaną przez licznik.

W łazience, przy kranie w kuchni i ubikacji odbywają się jednocześnie roboty przy

WODOCIĄGU I KANALIZACJI

a jeżeli mieszkanie posiada gaz, trzeba sprawdzić też jego funkcjonowanie i napisać cyfrę z gazomierza. Teraz też, w razie potrzeby, należy sprowadzić szklarza i majstra od reperacji zamków.

Dopiero po tych robotach przychodzi kolej na

MALARZY.

Kolory ścian należy dokładnie omówić, kazać sobie pokazać próbki, ustalić wysokość malowania i jakość szlaków. Przy doborze barw najlepiej obierać tony jasne i wesołe dla dziecinnych pokoi i sypialni, spokojne, ciepłe dla jadalni, a ciemne dla gabinetu. Salon — rzadki zabytek w nowoczesnem mieszkaniu, uzgodnić należy z charakterem i obiciami mebli, kuchnia dobrze wygląda, malowana w wesoły, pośredniej barwy deseń. Łazienka oczywiście jasna, w razie możliwości nawet biała i malowana olejno, przedpokój w tonach pastelowych i w linjach możliwie prostych. Po wykończeniu ścian maluje się drzwi, okna i wreszcie podłogi.

A rozplanowanie mieszkania? Naturalnie pokój najbardziej słoneczny — to królestwo milusińskich lub starszych naszych pociech już w mundurach szkolnych. Również pełna słońca musi być sypialnia, najlepiej jeżeli oba pokoje mają okna na wschód lub południowy wschód. Jadalnia powinna mieć wystawę zachodnią lub południowo-zachodnią, aby zgromadzona przy obiedzie czy podwieczorku rodzina mogła korzystać ze słońca, które jest symbolem radości i pogody. Gabinet, salon, kuchnia mogą mieć okna północne i zwrócone nawet na podwórko: będzie tu nieco ciemniej, a ozdobne firanki, tak wielką rolę mające w tych pokojach, zasłonią brzydki widok za szybami.

PANI EWA.

KIEDY SIEDZISZ BEZCZYNNIE Z ZAŁOŻONEMI RĘKAMI, MASZ SIEDMIU DJABŁÓW W SOBIE, A ÓSMEGO PIASTUJESZ NA PODOŁKU.

(Przysłowie islandzkie).

Cudze chwalicie - swego nie znacie...

Herbata polska

Miłośników botaniki, ogrodników zawodowych i Panie domu zainteresuje zapewne wiadomość, że istnieje roślina, doskonale u nas zaaklimatyzowana i łatwa w uprawie, której liście, po odpowiedniem przyrządzeniu, dają napar wyśmienitej herbaty. Polska nazwa tej rośliny brzmi: „Pysznogłówka królewska" (łac. Monarda pulcherrima); jest ona niekiedy hodowana w ogrodach kwiatowych, dla ozdoby. Natomiast w Ameryce pysznogłówkę już od lat uprawia się na zbiór liści, szeroko używanych w handlu kolonjalnym jako herbata pensylwańska.

Przyswojenie pysznogłówki, jako rośliny użytkowej, ma ogromne znaczenie dodatnie nietylko dla rozwoju naszego ogrodnictwa; w bilansie handlowym figuruje cyfra prawie sześciu miljonów złotych, wydanych w roku ubiegłym na import herbaty chińskiej, a w latach dobrej konjunktury (1927—1930) sumy te dochodziły do osiemnastu miljonów złotych! Ponadto herbata dziś używana, w nielicznych tylko wypadkach wolna jest od zafałszowań i domieszek, co wielokrotnie stwierdziły badania i analizy specjalistów. A najlepsze nawet gatunki herbat zawierają w sobie o 1,2 do 3,5% teiny — składnika ujemnie wpływającego na działalność serca i stan nerwów. Natomiast herbata z pysznogłówki nietylko tych cech nie posiada, ale odwrotnie, działa raczej kojąco nawet przy ostrych podrażnieniach nerwowych. W smaku doskonała, tania i „swojska" powinna znaleźć zwolenników i uznanie w szerokich sferach ludności.

Dla uprawy pysznogłówki potrzebne jest stanowisko słoneczne, ziemia lekka, pulchna, wolna od chwastów i użyźniona obornikiem. Rozmnaża się „polską herbatę" przez majowy wysiew w inspekcie, a potem przesadzenie w grunt, albo przez sadzonkowanie pędów ziemnych w pierwszej połowie lata. Kto ma już założoną plantację, ten może powiększyć ją, dzieląc z wiosną karpki dobrze rozrośniętych egzemplarzy.

Hodowla ta na tem samem stanowisku lat trzy i poza pieleniem i spulchnianiem ziemi, nie wymaga specjalnych starań. Sprzęt liści odbywa się co roku, w lecie, kiedy te zaczynają już lekko czerwienieć, ale nie są żółte. Zebrany surowiec musi najpierw ulec zagrzaniu się i przefermentowaniu w stosie, potem zostaje wysuszony w zwykłych warunkach i... herbata jest zdatna do użytku.

Osobom bliżej zainteresowanym uprawą pysznogłówki, redakcja chętnie udzieli informacyj na łamach naszego dodatku

M—k.

Rozsady idą w grunt

Dla wielu roślin warzywnych i ozdobnych wiosna naszego klimatu jest zbyt zimna i późna, aby przy wysianiu wprost w grunt, zdołały dość szybko rozwinąć się, zakwitnąć i rozpocząć plonowanie. W celu przyśpieszenia ich zbioru, obsiewa się już najwcześniejszą wiosną inspekty lub doniczki i skrzynki w pokoju, gdzie w sztucznie stworzonych warunkach ciepła, wschodzą i podrastają, a niekiedy nawet zawiązują pączki kwiatowe.

Z ustaleniem się temperatury i pogody, młode rośliny zostają wysadzone na grządki i rabaty ogrodu. Jesteśmy właśnie w porze, kiedy większość rozsad, wadliwie zwanych też z niemiecka flancami, może już być przeniesiona w grunt, bez obawy przemarznięcia, nawet przy nocnych chłodach. Z warzyw należą tu przedewszystkiem wszelkie kapustowe — kapusta głowiasta i włoska, wczesne kalafiory, kalarepa, brukselka; następnie cebula, selery, pory i sałata. Ogórki i pomidory muszą poczekać jeszcze do połowy maja. Z kwiatów wysadzać już można lewkonje, stokrotki, bratki, niezapominajki, goździki.

Jeżeli rozsadę hodujemy własnoręcznie, w swoim inspekcie lub na słonecznem oknie, trzeba pamiętać, że na kilka dni przed wysadzeniem do ogrodu, musi ona być hartowana, czyli przez intensywne wietrzenie, stopniowo przyzwyczajana do warunków, jakie na nią czekają na dworze.

Częściej natomiast się zdarza, że właściciel małego ogródka kupuje rozsadę u ogrodnika, na rynku u kobiet wiejskich, albo też u domokrążnego handlarza roślinami. Wówczas trzeba uważać na **jakość rozsady,** bo chore i osłabione już od młodości roślinki rzadko kiedy będą w stanie pięknie się rozwinąć i wydać wartościowe plony.

Zdrowa rozsada musi mieć jędrne i silne korzonki, pędy nie pokaleczone ani plamiste, listki świeże, zielone i nie zwiędnięte. U kapustnych szczególnie uważać należy na dolną część pędu: zczernienie i przewężenie tego miejsca grozi chorobą „zgorzeli" czyli czarnej nóżki, a taka rozsada skazana jest na zmarnienie. Nie warto też kupować rozsady, opadniętej przez mszyce, pchełkę lub wyjedzonej przez ślimaki.

Kupioną rozsadę zawija się w mokrą ściereczkę i tak przenosi do domu. Tutaj najlepiej zanurzyć korzonki w papce z gliny z wodą i postawić w piwnicy aż do chwili sadzenia. Wysadzać należy pod wieczór, w ziemię lekko wilgotną i pulchną, a po posadzeniu naszych miast podlać przez drobne sitko konewki. Podlewanie trzeba powtórzyć w ciągu paru następnych popołudni.

Ogrodnik.

Skąd się bierze moda?

Kartka z historji mody

Ciekawe są początki mody. W czasach, gdy kapitał przemysłowy jeszcze nie istniał, a życie zbiorowe nie było zorganizowane, wtedy jedynym twórcą mody była arystokracja. Pozatem jest rzeczą niezmiernie ciekawą, że w wielu wypadkach innowacje w tej dziedzinie służyły zrazu do ukrycia cielesnych braków.

I tak np. czepek frygijski, który stał się symbolem rewolucji francuskiej, oraz wielokrotnie noszony był przez króla frygijskiego Midasa, a służył mu dla ukrycia rzekomo bardzo długich i odstających uszów.

Modę noszenia peruki zaprowadził król Francuski, Ludwik IV. Był on bowiem zlekka garbaty, a peruka przykrywała mu garb.

Zamieszkały w Paryżu w końcu XI wieku bogaty hrabia Plantagenet przeszedł również do historji jako twórca mody. Nie mógł mianowicie nosić zwykłego bucika, ponieważ dręczył go odcisk na dużym palcu prawej nogi. Wynalazł przeto bucik o szpicach wygiętych do góry. Odtąd powstała moda, która się bardzo rozpowszechniła, i to na długi czas. Rycerze, baronowie, hrabstwo i książęta nosili buty o szpicach pozaginanych do góry, o długości jednej lub dwu stóp.

Ciekawe jest również pochodzenie t. zw. trenów u sukien. Mianowicie, córka króla francuskiego, Ludwika XI, chcąc ukryć swe przesadnie grube nogi przed wzrokiem ludzi, pierwsza przywdziała suknię o długim trenie, dając początek modzie, która utrwaliła się na przeciąg kilkuset lat.

Jeszcze po dzień dzisiejszy noszą panie chustki na szyi. Chustka taka nazywa się po francusku „cache col", co wskazuje, iż ma ona zasłaniać szyję. Dlaczego? Otóż jedną z twórczyń tej mody okazała się małżonka króla francuskiego, Filipa III, która miała szyję tak przesadnie długą, że ją nazywano łabędzią szyją. Drugą twórczynią wspomnianej mody, i to mniej więcej w tym samym czasie, była pewna księżna hiszpańska, którą krępował zwisający podbródek.

Krynolina miała na celu nietylko zasłonięcie nóg, lecz miała ona maskować cały szereg fizycznych niedomagań jej nosicielki. Grube i krzywe nogi, brzydki chód i wszelkie inne braki szlachetności urody pań z dawnej arystokracji, wszystko to ratowała krynolina.

Te i podobne akcesorja mody, wywodzące się zasadniczo z braków fizycznych, obecnie w czasach bardziej naturalnego trybu życia, straciły swą właściwą rację bytu. Niemniej jednak wprowadzone raz do świata mody, utrzymują się z nieznacznemi zmianami po dziś dzień, dając możność folgowania zmiennemu usposobieniu kapryśnych pań i okazję do coraz nowszych źródeł dochodu dla twórców mody.

Wiadomo, iż obecnie moda, aczkolwiek robiona przez specjalistów, jednak nie powstaje w sposób dowolny, samorzutny. Działa tu bowiem cały szereg czynników, wśród których niemal najpotężniejszym jest wola kapitału przemysłowego. Dzieje się to wbrew zasadzie, że tabakiera jest dla nosa, a nie nos dla tabakiery. Aby utrzymać w ruchu wielkie zakłady przemysłowe, muszą mężczyźni nosić białe kołnierzyki, a kobiety nie tak rychło pozbędą się np. torebek, bez których można się świetnie obejść, zyskując w dodatku na swobodzie ruchów.

Emancypacja kobiety w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat wywarła również bardzo silne piętno na modzie. Kobieta wkraczając do różnych zawodów, zajmowanych dotąd wyłącznie przez mężczyznę, musiała porzucić ubiór, który krępował jej ruchy. By stać się zręczniejszą w ruchach i zdolniejszą do pracy, musiała wyzbyć się długiej spodnicy; olbrzymi kapelusz, upiększony ptactwem, czy kwiatami zamieniła na maleńki kapelusik, a ten ostatni zwolna przeistoczył się w zwykły beret.

Bez wagi

Dla Pań, które nie posiadają w gospodarstwie dobrej wagi, dużą trudnością jest obliczanie właściwej ilości materjałów, podanych w przepisach kuchennych i piekarskich w gramach, dekach i kilogramach. Aby czynność tę ułatwić, można wagę zastąpić w możliwie ścisłem przybliżeniu miarą objętości.

Według tego rachunku zamiast pięciu dkg (50 gram) mąki, 3 dkg masła, albo 3 dkg cukru zwykłego odmierza się pełne, czubate łyżki stołowe każdego z tych produktów. Sto gram cukrowej mączki w miarze objętości wynosi pół szklanki. Wreszcie pół kilograma dobrze wyschniętej mąki równa się jednemu litrowi, czyli czterem niewielkim szklankom.

Jedzenie jabłek

ODZWYCZAJA OD PALENIA I PICIA

Angielski profesor Stinson twierdzi, że spożywanie codziennie kilku jabłek wywiera zbawienne skutki nietylko pod względem fizycznym, ale i psychicznym.

Temu, kto je regularnie dużą ilość jabłek, poprawia się znacznie humor i samopoczucie. Lekarz ów przekonał się również, że spożywanie wielu jabłek jest doskonałym środkiem przeciwko pijaństwu i nadmiernemu paleniu tytoniu. Jeśli uda się nakłonić ludzi, posiadających nałóg palenia lub picia, do tego, aby na drugie śniadanie, przed i po obiedzie zjedli po jednem jabłku, to wynik takiej kuracji będzie nadspodziewany.

Ludzie odczuwają po dłuższem spożywaniu jabłek dziwną świeżość, coraz bardziej zaniechają picia i palenia, nie chcąc sobie psuć smaku i fizycznego działania jabłek. „Hasło Ogr. Roln."

„CZUWAJ" DODATEK HARCERSKI

ROK II
Nr. 57

Historja 33-ej Drużyny Harcerzy

im. Tadeusza Kościuszki w Myszkowie

Wiosną r. 1922 przybył do Ursynowa kierownik szkoły fabrycznej w Myszkowie Franciszek Nadrowski, aby zaangażować nauczyciela, który mógłby się podjąć zorganizowania drużyny harcerskiej w Myszkowie.

Wybór padł na Kazimierza Skupa (dzisiejszego harcmistrza), który też z dużym zapałem poza godzinami nauczycielskiej pracy zawodowej zabrał się do zawiązania drużyny. Początki września (tegoż roku) dają już pierwsze zbiórki organizacyjne. Mnożą się zastępy zasilane ochotnymi ze szkół powszechnych i 11 uczniów gimnazjalnych.

Po wyborze funkcyjnych i rozpoczęciu normalnej pracy następuje wkrótce I występ publiczny 33 (wówczas miała liczbę 82), które organizuje wieczornicę (19.XI).

Rok 1923. Parę przedstawień, wycieczki w okolicę, wreszcie uroczystość „dnia harcerskiego" z udziałem gości z Zawiercia — oto początek. W lecie drużynowy wyjeżdża do rodziny. W tym czasie na urządzanych przez zastępowych wycieczkach stwierdzono nieprzestrzeganie 10 p. prawa. Po powrocie drużynowego następuje reorganizacja zastępów. Powstałe Koło Przyjaciół pod przewodnictwem Fr. Nadrowskiego zakupuje dla drużyny 43 mundury (kompletne). Drużyna urządza wycieczkę do Siewierza i wystawia „Jasełka", odbywa się przyrzeczenie. Rok drugi przynosi udział w kursach „Łękawskich" dwóch harcerzy. Drużynowy zdobywa stop. „ćwika" i składa próbę instruktorską. Praca zyskuje na pogłębieniu.

Rok trzeci. Powiększa się majątek drużyny, urządzona zostaje izba, biblioteczka, przybywa sprzęt lekkoatletyczny, odbywają się wycieczki do Zawiercia, Olsztyna, Ojcowa. W pracy drużyny pomaga wybitnie KPH z p. Nadrowskim na czele. I tak: p. K. Rachocki — kieruje robotami piłkowemi, p. Janina Rachocka — prowadzi zabawkarstwo, p. Rybak — uczy introligatorstwa, p. L. Głownia — prowadzi chór, p. W. Bareja — wychowanie fizyczne.

Następuje stabilizacja numeracji na **33 ZDH**, którą przeprowadza po wizytacji Komenda Chorągwi. W czerwcu 1925 r. drużynowy K. Skup opuszcza drużynę, wyjeżdżając na dalsze studja; komendę przejmuje Stan. Trząski. Drużyna dzięki poparciu KPH i opiekuna Fr. Nadrowskiego zakupuje mundury, łopatki, czekany, siekierki, liny i młoty. 33 ZDH bierze udział w Zlocie Chorągwi na Jeziorze, a następnie w Zawierciu. Wycieczkuje do Krakowa, Wieliczki i Zakopanego. Występuje z powodzeniem na scenie, wystawiając „Betleem" Rydla, „Lekarz mimowoli" Moliera i inne. 1.VII 27 r. drużynę obejmuje J. Kabała, aby po roku pracy oddać 33 Zagł. w ręce St. Trząskiego (27.XI 28 r.).

Rok 1929. Drużyna przerabia program: młodzika, wywiadowcę i ćwika, robi szereg ładnych wycieczek, bierze udział w Zlocie Narodowym w Poznaniu.

„Urządzony obóz świadczy o wielkiem wyrobieniu technicznem chłopców" — 33 Zagł. sprawiła się dobrze.

Wkrótce drużyna myśli o założeniu własnej orkiestry, której zaczątki szybko stanęły w postaci 4 fletów, trąbki, werbla i bębna. Obsyłane są kursy instruktorskie, oraz zastępowych i drużynowych. Druh Kabała Józef kończy kurs związkowy w Łękawie i bierze udział w Zlocie międzynarodowym skautów w Anglji.

20.XII 29 r. 33 ZDH obejmuje J. Kabała, który prowadzi drużynę ze zmiennem powodzeniem. W r. 1931 drużyna kierowana jest przez p. Boronia, po którym skolei komendę przejmuje druh **Józef Tyl**. Drużyna urządza szereg mniejszych i większych wycieczek. W r. 1932 zostaje urządzony obóz letni w Złotym Potoku. W r. 1933 drużyna rozbija obóz w Kłeczkowie k. Wieluńia oraz bierze udział w Zlocie Chorągwi w Bukownie.

W okresie zimowym drużyna wystawia „Jasełka" i organizuje szereg imprez dochodowych, urządza wycieczkę do Żarek w okolicę.

Drużynę prowadzi **Jan Seweryn** (spowodu powołania J. Tyla do służby wojskowej).

W r. 1934 drużyna 33 obchodzi uroczyście swoje **dziesięciolecie**.

K.

Konstytucja 3-go Maja

Jak w pochmurny czas i mglisty
Tarcz błękitu jaśniejąca —
Znak wystrzelił promienisty,
By złocista kula słońca.

Mąż, niewiasta, starzec, dziecię,
Każdy usty szeptał swemi,
Że niedoli koniec przecie —
Będzie dobrze w polskiej ziemi.

Żołnierz krzepko giwer ściśnie,
W oczach płomień się zapali:
Niechno szabla wodza błyśnie,
Tożto będzie prał moskali.

Święcą bronie u żołnierzy
Szumią lasy, grają łany
Poprzez Polskę szczęście bieży —
Wiwat wolność! król! i stany!

I choć później przejdzie krajem
Rój kibitek... kajdan brzęki...
Żywie naród Trzecim Majem,
Echem armat spod Dubienki.

WITEŻ
harcerz Chor. Zagł.

Harcerstwo Stowarzyszeniem Wyższej Użyteczności

Rozkaz przewodniczącego Z.H.P.

Harcerki i Harcerze! Przyjaciele Harcerstwa! Harcerstwo polskie zrodziło się w momencie kiedy w życiu naszem zbiorowem odrodziły się na nowo hasła nocy listopadowych i styczniowych, kiedy idea walki o niepodległość z bronią w ręku była nietylko wątkiem marzeń młodych serc, ale i najmocniejszym motorem przygotowań i działań młodego pokolenia.

Początek naszej organizacji łączy się najściślej i najistotniej z ruchem niepodległościowym. Udział nasz zaznaczył się nietylko w głoszeniu haseł ale co ważniejsza, w toczących się walkach.

Nasz rodowód rycerski oraz sprawdzian, że harcerstwo w tym czasie dobrze swą służbę dla Ojczyzny spełniło, mieści się w rozkazie Wodza Naczelnego Marszałka Józefa Piłsudskiego z dnia 1 lipca 1921 r.

Po odzyskaniu niepodległości i jej ugruntowaniu stanęły przed narodem polskim inne zadania. Naczelną ideą całości naszych prac stała się budowa potęgi Państwa Polskiego w uczciwej mądrej i upartej pracy. Opierając się o wartości moralne tkwiące w naszej tradycji niepodległościowej, oraz o jasny program ideowy, potrafiliśmy uzyskać bardzo doniosłe wyniki na odcinku pracy młodzieżowej. Dzięki temu Związek nasz cieszy się przyjaźnią całego polskiego społeczeństwa, oraz troskliwą opieką ze strony władz państwowych.

Zewnętrznym wyrazem uznania tej pozycji, którąśmy zdobyli własnym wysiłkiem jest fakt, że w dniu 8 kwietnia br. Rada Ministrów nadała Związkowi Harcerstwa Polskiego nowy Statut, zaliczając go w poczet stowarzyszeń wyższej użyteczności i zastrzegając dlań wyłączność nazwy, metod i odznak. Jest to wypadek niezmiernie doniosły w dziejach naszej organizacji. Uznanie to może nas napełnić radością i szlachetnie pojętą dumą. Niemniej jednak musimy sobie uświadomić, że fakt ten nakłada oczywiście na nas obowiązek dalszej rozbudowy i pogłębienia wewnętrznego nurtu pracy Związku.

Nie możemy zawieść pokładanych w nas nadziei. — A zatem z wiarą w wartość naszych młodych serc i woli pokonywania wszelkich przeszkód, wchodzimy w nowy okres twórczej pracy Związku dla Narodu i Państwa.

(—) **Dr. Michał Grażyński**
przewodniczący ZHP.

Katowice, dnia 21.4. 1936 r.

Odczytać przed frontem drużyn harcerek i harcerzy, kręgów starszoharcerskich oraz na zebraniach Kół przyjaciół harcerskich.

Sw. Jerzy w Olkuszu

W dniu 23 bm., jako dniu patrona harcerzy, pomimo przejmującego chłodu i niepewnej pogody harcerze tutejsi udali się na jedno z najwyższych wzgórz okolicznych zw. Górą Fiołkową, czyli inaczej Górą Pomorzańską, z której rozciąga się piękny widok na olbrzymią połać powiatu Olkuskiego ze słynną Pustynią Błędowską i na znaczną część województwa Krakowskiego (przy pogodzie na Tatry).

Tu rozłożono imponujące ognisko. Przy ognisku gawędę o św. Jerzym wygłosił dh. prof. Wiatrowski, kilkunastu druhów złożyło przyrzeczenie na ręce dha hufcowego Kaczmarczyka, który wygłosił do nich okolicznościowe przemówienie.

W ognisku brali udział harcerze 10 drużyny, gimnazjum olkuskiego, 21 drużyny szkoły rzemieślniczej, 46 drużyny szkoły powszechnej i 51 drużyny z Bolesławia. „Muzykanci" 21 drużyny wystąpili z nowonabytym kosztownym instrumentem „harmonium".

Przed uroczystościami ćwierćwiecza

Komunikat komisji odznaczeń

Komisja odznaki 25-lecia ogłosiła komunikat Nr. 1, który przynosi pierwszą listę osób odznaczonych za pracę dla dobra harcerstwa na terenie Chorągwi.

Odznaczeni zostali pp.: 1) dyr. Kazimierz Kierzkowski, 2) dr. Stanisław Frąckiewicz, 3) Marjan Pawelski, 4) ks. Józef Sobczyński, 5) Jan Kazimierz Bujakowski, 6) prof. Józef Staśko, 7) hm. Józef Brzeziński, 8) adw. Stanisław Szlenk, 9) dyr. L. Danielewiczowa, 10) B. Gładysz-Rybowska, 11) dr. Edward Gęborek, 12) inż. K. Wieczorkiewicz, 13) płk. K. Bokalski, 14) por. Ksawery Piotrowski, 15) płk. Ignacy Kowalczewski, 16) Ewa Plucińska-Tauzowa, 17) Helena Tauzowska, 18) dr. Maria Romanowska, 19) adw. Mirosław Lipski, 20) dyr. Mieczysław Fularkiewicz, 21) prof. Michał Wieruszewski, 22) Józef Pieczyński, 23) Czesław Jaxa-Bykowski, 24) hm. Mieczysław Węgrzecki, 25) por. Kazimierz Bańkowski, 26) Gabrjal Pele, 27) phm. Gustaw Szpajdel.

Kronika Harcerska

UROCZYSTOŚCI 3-MAJOWE — UDZIAŁ CHORĄGWI. W związku z wyjazdem sztafety 3-majowej do Pana Prezydenta Rzplitej, podajemy poniżej czas zmiany kolarskich patroli sztafetowych w granicach środowisk Zagłębia: Etap I do przebycia w dniu 1 maja: Katowice — odjazd godz. 6.00, Mysłowice — 6.43, Sosnowiec—7.15, Będzin—7.40, Dąbrowa Górn.—8.00, Strzemieszyce—8.30, Olkusz—10.05, Wolbrom—11.35, Miechów—13.10.

Chorągiew Zagłębiowska wysyła liczną reprezentację do Katowic, która weźmie udział w śląskich uroczystościach 3-majowych i wystąpi wraz z 7-tysięcznym oddziałem tamtejszego harcerstwa w pochodzie.

Jak się dowiadujemy, dzień 3 maja będzie w Katowicach obchodzony niezwykle uroczyście. Na ten dzień harcerze śląscy zapraszają do Katowic drużyny innych Chorągwi, ażeby całe Harcerstwo w wielkiej defiladzie z okazji 15-tej rocznicy III powstania śląskiego dało wyraz swej łączności z ideałami, z których zrodził się zbrojny czyn ludu śląskiego.

Defiladę odbierać będzie Generalny Inspektor armji gen. Rydz-Śmigły, przedstawiciele Rządu i wojewoda Grażyński.

NOWE CYFRY ZHP. Według prowizorycznych obliczeń, nowe cyfry ZHP przedstawiają się następująco: Harcerek w Związku 66.859 (przyrost o 11% w stosunku do roku ub.), obozów harcerek 639 (przyrost o 45%), harcerzy w Związku 103.000, obozów harcerzy 1154. Cyfry te nie uwzględniają szeregu drużyn, które nie nadesłały raportów. Należy się liczyć ze znacznem powiększeniem powyższych cyfr.

Z ŻYCIA KRĘGÓW ST.-H. Jak już donosiliśmy, starsi harcerze rozpoczynają akcję letnią od „zlazu" kręgów w lasach żareckich w dniach 27, 28 i 29 czerwca. Będzie to pierwsza zarazem uroczystość starszo-harcerska powitania nowego Ćwierćwiecza Chorągwi.

Przewiduje się, że poszczególne środowiska przybędą na zlaz w następującej sile: Częstochowa, Raków i Kłobucko — 5 zastępów, Sosnowiec i Niwka — 5 zast., Dąbrowa, Grodziec i Czeladź — 2 zast., Zawiercie — 3 zast., Myszków i Strzemieszyce po 2 zast., Będzin i Olkusz po 1 zastępie.

Piesze wędrówki zastępów przez różne trasy ziemi zagłębiowskiej będą najlepszą formą propagandy Starszego Harcerstwa.

NOWE GROMADY ZUCHOWE. Ostatnio zostały przyjęte do ZHP następujące Gromady zuchowe: „Chłopców z placu broni" przy szkole powsz. nr. 1 w Sosnowcu, „Eskimosów" — 55 ZDH (szkoła powsz. nr. 3 w Dąbrowie). „Wesołych kogutów" — 71 ZDH w Będzinie. „Odważnych" i „Niedźwiadków" w Gieble.

ZEBRANIE KOMITETU OBCHODU 25-LECIA. W ub. wtorek (28.IV rb.) w sali klubu urzędników samorządowych w Będzinie odbyło się plenarne posiedzenie Komitetu Obchodowego XXV-lecia Harcerstwa Zagłębia Dąbrowskiego. Na zebraniu ustalono ostatecznie program uroczystości i omówiono wyczerpująco kwestję najistotniejszych zagadnień związanych z obchodem.

Należy stwierdzić, że wszelkie prace są w pełnym toku, a same uroczystości zapowiadają się imponująco.

ŚW. JERZY. W związku z dniem św. Jerzego, otrzymaliśmy ze środowisk: Sosnowca, Dąbrowy i Gołonoga sprawozdania z uroczystości, które ze względów technicznych zamieścimy dopiero w najbliższych numerach „Czuwaja".

ODPRAWA DRUŻYNOWYCH W DĄBROWIE odbędzie się w sobotę dn. 2 maja o godz. 18 w Izbie 20 ZDH. Na porządku dziennym sprawozdanie z akcji mundurowej i udział w 25-leciu

Kiedy zaczniemy obracać

tarcze automatycznych telefonów

Przedłużanie terminu, w którym miały być uruchomione zautomatyzowane centrale telefoniczne w Sosnowcu, Będzinie i Dąbrowie, budzi niezadowolenie wśród obecnych i przyszłych abonentów sieci telefonicznej. Wyrazem tego niezadowolenia między innemi był głos „Pani Domu“ drukowany w „Kurjerze Zachodnim“ kilka dni temu.

Celem zorjentowania Czytelników naszych, w jakiem stadjum znajduje się kwestja automatyzacji telefonów w Zagłębiu, zasięgnęliśmy wiadomości ze źródła, to znaczy w dyrekcji telefonów zagłębiowskich, odbywając jednocześnie wycieczkę na teren, gdzie dokonywują się odpowiednie prace.

CO NAM DA AUTOMATYZACJA

Automatyzacja niewątpliwie będzie technicznem udogodnieniem. Wraz z całkowitą automatyzacją bowiem sieci telefonicznej, która nastąpi w ciągu **najbliższych trzech—czterech miesięcy**, wprowadzona zostanie zasadnicza inowacja, a mianowicie z wszystkich miast Zagłębia będzie można się łączyć bezpośrednio (z pominięciem międzymiastowej stacji telefonicznej) z większemi miastami Górnego Śląska. Tę zmianę niewątpliwie przyjmą z zadowoleniem w szczególności sfery przemysłowe i handlowe.

ZMIANA NUMERACJI

Automatyzacja telefonów z konieczności wywołać musi zmianę numeracji telefonów. Zmiana numeracji zasadniczo polegać będzie na tem, że do ostatnich dwóch cyfr posiadanego przez abonenta numeru dodane będą odmienne cyfry setek, tysięcy i ewentualnie dziesiątków tysięcy. A więc np. nr. 12.75 po dokonanej zmianie może ew. brzmieć 101 75 lub podobnie.

W związku z tem przygotowywana jest nowa książka telefoniczna dla Śląska i Zagłębia ze zmienioną numeracją.

KTÓRA GODZINA?

Jednym z nielicznych dowodów europeizacji Zagłębia będzie prawdopodobnie t. zw. zegarynka, tj. aparat. który na każde wezwanie podawać będzie godzinę, z dokładnością do jednej sekundy. A więc nietylko mieszkańcy Londynu, Paryża, Berlina czy Brukseli, nietylko Warszawy lub Łodzi będą mieli możność regulowania zegarków wedle informacji telefonicznej, lecz również i my, zagłębianie.

„KURSY“ DLA ABONENTÓW

Kierownictwo budowy zautomatyzowanych central telefonicznych, pragnąc zapobiec ewentualnym nieporozumieniom ze strony abonentów podczas korzystania z nowych urządzeń, zamierza przed uruchomieniem nowych central udzielać dokładnych pouczeń, w jaki sposób należy celowo używać wprowadzone inowacje. Podobno w innych miastach Polski takie 15-minutowe „kursy“ cieszyły się powodzeniem.

ODWROTNA STRONA MEDALU...

Opłaty telefoniczne wynosiły dotąd na terenie Zagłębia: 20 zł. na prywatnych abonentów, 28 zł. i 30 zł. dla przedsiębiorstw i instytucyj. Od chwili wprowadzenia automatyzacji telefonów opłata dla wszystkich będzie jednakowa: 13 zł. miesięcznie. A więc zniżka bardzo poważna, zdawałoby się.

Owszem, gdyby nie pewne „ale“...

Ponosząc dotychczasowe opłaty mieliśmy możność korzystania z usług telefonów **bez żadnych ograniczeń.** Czy zgłaszaliśmy się w ciągu dnia pięć czy pięćdziesiąt razy, wnosiliśmy do urzędu pocztowego co miesiąc tę samą kwotę złotych polskich.

Od chwili, gdy wszyscy, a więc i zakłady przemysłowe lub przedsiębiorstwa opłacać będą 13 zł. miesięcznie jednocześnie zaczną funkcjonować liczniki, które **ze 100-procentową dokładnością notować będą każdą przeprowadzoną rozmowę,** a ściślej mówiąc: każde dokonane połączenie.

Takich połączeń wolno będzie dokonać za owe złotych 13 **w ciągu całego miesiąca 75; przeciętnie więc na dzień przypadnie 2½ rozmowy.**

A za dalsze? Każda następna rozmowa kosztować będzie dodatkowe 10 groszy.

Ponieważ wyjątkowo wstrzemięźliwi w rozmowach abonenci zadowolą się dwoma, względnie trzema rozmowami dziennie, przeto zgóry jest rzeczą wiadomą, że obok zł. 13 za 75 rozmów wypadnie dopłacać dalsze złotówki za rozmowy ponadkontyngentowe.

Przyjmując, że przeciętny abonent cztery do pięciu razy w ciągu dnia zechce korzystać z telefonu, wypadnie mu dopłacić 4 do 7 zł. do zasadniczej stawki.

W znacznie gorszej sytuacji znajdą się biura adwokatów, przedsiębiorstw, redakcje itp. Dopłaty przez tę grupę abonentów ponoszone wynosić będą spewnością dużo więcej aniżeli 7 zł. miesięcznie. A więc dla tej kategorji abonentów telefony niebawem podrożeją.

Pomimo to — według informacyj, które uzyskaliśmy — automatyzacja telefonów w Polsce przysporzyła nowych abonentów około 12 tysięcy.

ZWIĄZEK IZB PRZEM.-HANDL. POWINIEN ZABRAĆ GŁOS

Przeciwko temu dodatkowemu obciążeniu powinien się wypowiedzieć Związek Izb przem.-handl. W naszem przekonaniu telefony będą w najszerszej mierze wykorzystywane tylko wtedy, gdy abonent nie będzie musiał pamiętać, podnosząc słuchawkę z widełek, że zapytanie, czy p. Y. jest już w biurze lub domu, kosztuje 10 groszy.

BUDOWA CENTRAL NA UKOŃCZENIU

Prace związane z budową nowych central telefonicznych są już na ukończeniu. Centrale znajdować się będą w Sosnowcu, Będzinie i Dąbrowie. Pewna zwłoka powstała stąd, że niektóre aparaty dostarczone zostały z opóźnieniem. Pozatem montowanie automatów, które będą nas samoczynnie łączyć, wymagają niezwykle drobiazgowej, wprost benedyktyńskiej pracy. Na jesieni jednak prace prawdopodobnie zostaną skończone.

OGÓLNY KOSZT BUDOWY

Budowa wspomnianych central, położenie nowych kabli, zakup nowych aparatów telefonicznych kosztować będzie około 2 miljonów złotych. Część kosztów pokryta będzie z pożyczki angielskiej, którą swego czasu nasze Min. poczt i telegrafów otrzymało w postaci materjału technicznego.

Niepewna skrytka w łazience

KRADZIEŻ 15 TYSIĘCY ZŁ. I SZYBKIE ODZYSKANIE CAŁEJ SUMY

Właściciel domu i piekarni w Sosnowcu przy ul. Majowej 2 p. **Władysław Jureczko** przechowywał swe oszczędności w domu.

Oszczędności te wynosiły znaczną kwotę, bo **15 tysięcy zł.** Pieniądze te p. Jureczko przechowywał **w specjalnej skrytce w łazience.**

W ub. poniedziałek p. Jureczko, zajrzawszy do skrytki, aby włożyć do niej pewną kwotę, **z przerażeniem stwierdził brak wszystkich oszczędności.**

Ochłonąwszy z wrażenia udał się do policji, zawiadamiając ją o kradzieży. Po przeprowadzeniu dochodzenia, **policja już po upływie jednego dnia aresztowała sprawców kradzieży oraz odebrała od nich pieniądze.**

Jak się okazało, kradzieży dokonali **czeladnicy Jureczki: Piotr Nowak, Jakób Kwiecień i Jan Maciejczyk, Wiktorja Kopral,** służąca Jureczki, oraz współdziałał z nimi **Roman Przybylski,** również czeladnik piekarski, znajomy Nowaka.

Inicjatorem kradzieży był Nowak, który wyśledził, gdzie jego chlebodawca przechowywał swe oszczędności. Jego prawą ręką był Jakób Kwiecień. Pozostali odgrywali w kradzieży mniejszą rolę.

Przy podziale pieniędzy Nowak i Kwiecień wzięli dla siebie **po 4500 zł.,** pozostali zaś uczestnicy kradzieży po **2000 zł.**

Po wykryciu sprawców kradzieży policja przeprowadziła rewizje w ich mieszkaniach. przyczem **prawie całą sumę, skradzioną Jureczce, odnaleziono,** za wyjątkiem 400 zł.

Dobraną piątkę złodziejską aresztowano i przekazano do dyspozycji władz sądowych.

Ciekawe jest, jaką skrytkę znajdzie obecnie p. Jureczko, aby schować w niej w tak szczęśliwy sposób odzyskane oszczędności.

8 godzin pod ziemią

Szczęśliwe ocalenie zasypanego górnika

W ub. wtorek w godzinach przedpołudniowych duże poruszenie wśród bezrobotnych eksploatujących szybiki na kolonji Niemce wywołała wiadomość **o zawaleniu się jednego z szybików,** na dnie którego znajdował się w chwili katastrofy bezrobotny **Jan Prokop.**

Prokop, przyszedłszy rano do szybiku zauważył, że ziemia obsunęła się oraz zostało częściowo uszkodzone oszalowanie szybiku. Nie zważając na niebezpieczeństwo, **opuścił się na dno szybu,** aby sprawdzić, co było przyczyną uszkodzenia szybiku.

W kilka minut po zjechaniu Prokopa na dół, **szybik z hukiem zawalił się.**

O wypadku zawiadomiono natychmiast zarządy kopalń „Kazimierz“ i „Doroty“, skąd przybyły **kolumny ratownicze,** które zajęły się odkopaniem zasypanego.

Akcja ratownicza była bardzo utrudniona, bowiem szyb był całkowicie zrujnowany i zdawało się, że nieszczęśliwy **Prokop poniósł śmierć.**

Po ośmiogodzinnej wytężonej pracy dokopano się do dna szybu. gdzie **znaleziono Prokopa... żywego i wydobyto go na pwierzchnię.**

Zasypany Prokop **cudem wprost uniknął śmierci,** tylko dzięki temu, że w chwili zawalenia się szybu drzewo, którem był oszalowany szyb, utworzyło nad głową Prokopa zasłonę, która ochroniła go od zasypania i uduszenia.

Wiadomość o ocaleniu zasypanego rozniosła się bardzo szybko w całej okolicy i była szeroko komentowana wśród ludności.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Nożem w plecy

Mieszkańcy Porąbki (pow. Będziński) byli niedawno temu świadkami niezwykłego zajścia, którego ofiarą padł spokojny i cichy człowiek Stefan Kozioł. Znani awanturnicy Antoni Gaj i Jan Marcyrak z Porąbki, po wypiciu kilku butelek wódki, zaczepili przechodzącego szosą Kozła i jęli się domagać od niego pieniędzy na wódkę. Kiedy zaczepiony oświadczył, że pieniędzy nie da, Marcyrak schwycił go za ręce, a Graj pchnął nożem Kozła dwa razy w plecy. Napastnikami zajęła się policja, rannego zaś odwieziono do szpitala, gdzie przeleżał kilka tygodni.

Epilog tego dramatu rozegrał się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu, który skazał Graja na 3 i pół roku więzienia (kara, na mocy amnestji zmniejszona do 2 lat i 4 miesięcy), Marcyraka na 2 lata więzienia ze zmniejszeniem kary (amnestja) do roku więzienia.

Żydówki — komunistki

Na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu znalazły się wczoraj dwie sprawy komunistyczne.

Jedna z nich dotyczyła dwóch mieszkanek Dąbrowy: Szpryncy Drabjnowskiej i Sury Brandys, oskarżonych o działalność wywrotową. Komunistki zatrzymano na ulicy w chwili, kiedy niosły transparenty z antypaństwowemi napisami. Jak się okazało, należały one do komitetu dzielnicowego MOPR-u. Sąd skazał każdą z nich na 2 lata więzienia, z pozbawieniem praw na lat 5. Karę skazanym darowano na zasadzie amnestji.

Podobną sprawę miały dwie żydówki z Zawiercia: Frymeta Cukierman i Handla Strausman. Przed rokiem wywiesiły one na ulicy sztandar komunistyczny, za co zostały skazane na 2 lata więzienia (każda), z pozbawieniem praw na 4 lata. Kary nie będą odsiadywać, gdyż została im darowana z mocy przysługującej amnestji.

Obowiązki lekarza DOMOWEGO

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił obszernie w swych ostatnich zarządzeniach zadania i obowiązki, jakie ciążą na lekarzu domowym ubezpieczalni społecznej. M. in. podkreślono, że zespolenie działalności lekarskiej i akcji zapobiegawczej w rękach lekarza domowego wyraża się tem, że jest on obowiązany przeprowadzać akcję profilaktyczną i higjeniczno - społeczną w obrębie swego rejonu według wskazań lekarza naczelnego ubezpieczalni i przy pomocy wykwalifikowanego personelu pomocniczo - lekarskiego o warunkach domowych, mieszkaniowych i warunkach pracy zgłaszających się chorych, a to celem zebrania odpowiedniego materjału, który stanowiłby podstawę do opracowania właściwego programu akcji profilaktycznej.

W stosunku do chorych lekarz domowy występować powinien w roli dbałego opiekuna, służyć im radą i pomocą oraz traktować ich narówni z prywatnymi pacjentami. Z drugiej strony lekarz domowy obowiązany jest przeciwdziałać zamierzonym przez chorych nadużyciom.

—xx—

× **„CZARNA KAWA“.** Związek strzelecki, oddział żeński oSonowiec-miasto urządza w dniu 2 maja b. r. w salach Domu Społecznego w Sosnowcu, ul. Żytnia 10 „Czarną kawę“, urozmaiconą występami artystów. W programie wezmą łaskawie udział pp.: Julja Godlewska, artystka opery — śpiew, Hala-Maty, najmłodsza artystka polska, adeptka Akademji sztuki choreograficznej Anny Pawłowej w Paryżu i laureatka Międzynarodowego konkursu tańca klasycznego w Paryżu w 1934 roku oraz pp. Józef Winiaszkiewicz i Marjan Jastrzębski, artyści Teatru Polskiego w Katowicach. Nazwiska artystów, którzy wezmą udział w programie, doborowa orkiestra salonowa, niebywale tani bufet prowadzony we własnym zarządzie oraz tanie ceny wejścia, bo tylko 2 zł. od osoby razem z konsumcją, dają gwarancję, że na strzeleckiej „Czarnej kawie“ będzie rojno, gwarno i wesoło. Początek o godz. 19. Osoby, które do tej pory nie trzymały zaproszeń, a mają zamiar wziąć udział w tej imprezie, zechcą łaskawie zwrócić się po zaproszenia do Domu Społecznego w Sosnowcu tel. 4-08.

× **N. O. K. DLA AKADEMIKÓW.** Narodowa Organizacja Kobiet na kop. „Saturn“ rozumiejąc doniosłość znaczenia pielgrzymki akademików na Jasną Górę składa zł. 25 na przejazd dla niezamożnych studentów, aby i im dać możność ślubowania Matce Bożej Patronce Akademików.

Przymusowe lądowanie
PRYWATNEGO SAMOLOTU

Onegdaj na polach modrzejowskich koło Mysłowic lądował przymusowo, wskutek defektu motoru, samolot.

Po trzygodzinnym postoju, podczas którego usunięto defekt w motorze, samolot odleciał do Krakowa.

× STOWARZYSZENIE WETERANÓW B. ARMJI POLSKIEJ WE FRANCJI placówka Sosnowiec podaje do wiadomości członkom, że zbiórka dnia 3 maja celem wyjazdu na uroczystość 15-lecia do Katowic wyznaczona jest na godz. 7 rano przed dworcem w Sosnowcu; przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

KRONIKA ZAWIERCIA

Wywiezienie do Berezy

Zarządzeniem władz, wczorajszej nocy wywiezieni zostali do Berezy dwaj komuniści z Zawiercia, a mianowicie: Stransman Abram Chaim i Wigderson Mordka. Byli oni już kilka razy karani za robotę antypaństwową.

—oOo—

Policja—bezrobotnym.
POMOC DLA 375 RODZIN

Jak się dowiadujemy, wojewódzki komendant P. P. w Kielcach, nadesłał do komendy P. P. w Zawierciu zł. 1500, za które polecił zakupić paczki żywnościowe dla najbiedniejszych w Zawierciu.

W dniu dzisiejszym t.j. w czwartek, o godzinie 12 w południe, w lokalu konnego oddziału P. P. w Zawierciu (ul. Kopalniana) 375 **najbiedniejszych rodzin bezrobotnych** otrzyma paczki żywnościowe, każda wartości 4 zł.

Paczki żywnościowe zawierać będą: cukier, kaszę, słoninę, sól i t.p.

Obywatelskie stanowisko policji, spieszącej zawsze z pomocą biednym, zasługuje na wielkie uznanie.

× DWIE KONFERENCJE W ZAWIERCIU. Wczoraj bawił w Zawierciu dyrektor wojewódzkiego biura Funduszu Pracy z Kielc p. Piwowoński, który z udziałem prezydenta Szczodrowskiego i wiceprezydenta Góralczyka odbył konferencję z delegacją strajkujących robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych. Drugą konferencję dyr. Piwowoński odbył z przedstawicielami Związków zawodowych. Wyniki konferencyj podamy jutro.

× DEMONSTRACJA BEZROBOTNYCH W ZAWIERCIU. Wczoraj około godziny 10 rano zebrała się grupa bezrobotnych w liczbie około 300 osób, przed gmachem Magistratu w Zawierciu. Zebrani domagali się pracy. Ponieważ bezrobotni niechcieli wybrać spośród siebie delegacji, prezydent Szczodrowski z okna swego gabinetu krótko przemówił do nich, przyrzekając, że w najkrótszym czasie nastąpi zatrudnienie bezrobotnych przy robotach publicznych w Zawierciu. Po wysłuchaniu oświadczenia p. prezydenta bezrobotni rozeszli się.

LIST Z NIWKI

W ubiegłą niedzielę zespół sceniczny naszego Towarzystwa muzyczno - dramatycznego odegrał wesołą komedję w 3 aktach Zbierzchowskiego „Małżeństwo Loli". Jest to sztuka wymagająca wytrawnych, obytych ze sceną wykonawców, gdyż nieumiejętne jej odegranie łatwo mogłoby stać się parodją, wywołującą ironiczny uśmiech. Jednak najwybredniejszy nawet z widzów będących na tem przedstawieniu, przyznać musi, że sztuka ta odegrana była doskonale, a role wzorowane na życiu kołtunerji małomiasteczkowej, wykonane zostały świetnie. Cały zespół biorący udział w przedstawieniu, wywiązał się ze swego zadania znakomicie, i śmiało stwierdzić należy, że w tym składzie amatorów „Małżeństwo Loli" mogłoby być odegrane na większej scenie. I tak w roli tytułowej p-na **S. Wacowska** dała doskonały typ zawiedzionej w swych marzeniach Loli, dalej p. **Wacowski** w roli Fajofka odtworzył charakterystyczny typ przyjaciela domu, p-na **I. Rokitówna** w roli Tekli i pani **Ptakowa H.** w roli aptekarzowej Ciompowej dały nieporównane typy przyjaciółek, p. **Zieliński** w roli radcy Piórkiewicza, **p. Z. Nowak** w roli Gzymsa, p. Galaś w roli głuchego aptekarza Ciompy niemniej zasługują na szczerą pochwałę, zarówno jak i p. **Patej** w roli Józia, panna **Widerska** w roli podlotka Zosi, p-na **Podsiadłówna** w roli Kasi i pan **Bijałd** jako Harry.

Na zakończenie wieczoru odegrano operetkę W. Rapackiego pod tytułem „Próba miłości", w której p-na **S. Wacowska** w roli Zosi, **p. St. Nowak** jako obywatel ziemski, **p. Zieliński** jako woźny teatralny i **p. Blitek** jako Józiek zasłużyli na rzęsiste oklaski. Na szczególne wyróżnienie zasługuje śpiew p-ny Wacowskiej o metalicznym i dobrze wyszkolonym sopranie i p. Nowak o silnym i dobrze brzmiącym tenorze.

Kulturalno - oświatowa i społeczna praca członków naszego Towarzystwa muzyczno - dramatycznego zasługuje na szczere uznanie, żałować tylko wypada, że jak zwykle, te pierwsze rzędy krzeseł daremnie oczekiwały na zajęcie ich przez tych, których stać na to, i skutkiem tego też, zysk z przedstawienia na dochód wykończenia ogrodzenia szkoły powszechnej w Niwce, będzie bardzo mały.

Zwózka kamienia wapiennego, mającego posłużyć na podkład pod bruk klinkrowy na ulicy 3 Maja, już się rozpoczął, przypuszczać więc można, że podczas tego lata Niwka na całej długości tej ulicy otrzyma nawierzchnię klinkrową.

Przygotowania do obchodu uroczystości 3 Maja są u nas w pełnym toku. Poszczególne sekcje, wybrane na organizacyjnem zebraniu pracują nad przygotowaniem bogatego programu, a zawodnicy trenują się energicznie.

RYŚ.

KRONIKA OLKUSZA

Zgon ofiary
KRWAWEGO ZAJŚCIA NA WESELU

W dn. 28 bm. zmarł w szpitalu w Zawierciu Edward Cichoń z Dąbrowy Gór. od zadanych ran nożem podczas zabawy weselnej w Pilicy u Stefana Sewetyna w dn. 26 bm.

Jak ustaliło dochodzenie, sprawcami bestjalskiego pobicia Cichonia są: Wacław Mleczko, Mieczysław Cupiał, Józef Piwowarski i Henryk Marański — wszyscy z Pilicy, z wyjątkiem Piwowarskiego, który pochodzi ze Sławniowa.

Wszyscy zostali zatrzymani i oddani do dyspozycji sądu grodzkiego w Pilicy.

„ORZEŁ" — Golgota.

× OFIARA CZESKICH RUGÓW PRACUJE W FABRYCE „OLKUSZ". Na początku bież. mies. donosiliśmy o przybyciu w Olkuskie (okolice Wolbromia) rodziny Pielków, składającej się z małżonków Pielków i ośmiorga dzieci, wydalonych z Czech po 18 latach w ciągu 24 godzin przez żandarmerję czeską. Dzięki przychylności zarządu fabryki „Olkusz", Pielka otrzymał tam pracę w dniu wczorajszym.

Zapisujcie się na członków K.P.H.

Reportaż z Olkusza

Skrzydła „Wrony bis" rosną

Pierwszy szybowiec w Olkuszu skonstruują uczniowie

Zaproszony udałem się w dniu wczorajszym do warsztatu państwowej szkoły rzemieślniczo - przemysłowej w Olkuszu, gdzie buduje się znany już Czytelnikom „K. Z." szybowiec „Wrona bis", pierwszy szybowiec, jaki powstaje w Olkuszu.

Warsztat urządzony jest nad szkołą, zupełnie oddzielnie, gdzie nagromadzony jest tylko materjał przeznaczony wyłącznie dla „Wrony".

W sali, o dużem oknie, zajętych jest pilnie kilku uczniów szkoły. Instruktor p. Grzesiak, pod okiem którego przybiera kształty dziwaczny podniebny ptak, pilnie śledzi pracę uczniów, z dumą i zadowoleniem, że jemu właśnie powierzono tę ważną pracę, udziela szczegółowych informacyj.

— Oto, proszę pana, tu są gotowe już części „Wrony", jak: zastrzały, skrzynki, dźwigary skrzydłowe, płozy, a tu „opierzenia" pionowe i poziome kratowania itd.

P. instruktor „zapala się", pokazując dyktę, klej itp. materjał leżący i czekający jeszcze chciwych rąk „majstrów", którzy przerobią go na pożyteczne części „Wrony".

Szybowiec będzie gotowy w ciągu maja; po zmontowaniu w oddzielnym budynku, przybędzie specjalna komisja, która szybowiec odbierze i zakwalifikuje do lotu.

Należy zaznaczyć, że poszczególne części szybowca były już kontrolowane przez odnośną władzę wojskową, która uznała je za dobre i zaopatrzyła pieczęciami.

— Którzy uczniowie budują szybowiec? — pytam.

— Z II i III klasy — informuje mnie p. instruktor. — Muszę jednak podkreślić z naciskiem, że chłopcy pracują z wyjątkowem zamiłowaniem tak, że nieraz trzeba im przypominać, że określony czas pracy minął.

Wśród uczniów widać duże zainteresowanie szybownictwem, do czego zachęca ich sam p. instruktor, pracujący już dawniej w warsztatach lotniczych wojskowych, a obecnie jako stały instruktor modelarni szkoły rzemieślniczej olkuskiej.

Budujący się szybowiec będzie miał rozpiętość skrzydeł 9.80 mtr., długość kadłuba do 6 mtr.

Cały Olkusz z ciekawością niemal oczekuje dnia, kiedy „Wrona bis" wzniesie się w podniebne przestworza.

Ko.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Ile mamy obcych kapitałów w Polsce

Ostatnio ogłoszone zostały dane dotyczące udziału kapitałów zagranicznych w naszem życiu gospodarczem.

Okazuje się, że na ogólną kwotę 3 miljardów 428 miljonów zł., która to suma stanowi kapitał działających na terenie Polski Spółek Akcyjnych, przemysłowych i handlowych (stan z dnia 31 grudnia 1935 r.) **1 miljard 602 miljony przypada na kapitały zagraniczne.** Pierwsze miejsce zajmują kapitały obywateli francuskich, wyrażają się one sumą 391.5 milj. zł. (a więc 24,4 proc. całego kapitału zagranicznego). Ulokowane są głównie w przemyśle górniczo-hutniczym i naftowym. W mniejszym stopniu w przemyśle włókienniczym, papierniczym, chemicznym i elektrowniach.

Kapitały amerykańskie reprezentowane są kwotą 350.4 miljonów zł., czyli stanowią 21.9 proc. całości obcych kapitałów na naszym rynku gospodarczym.

Następne skolei miejsce zajmuje kapitał niemiecki z poważną sumą 308.7 milj. zł. Te trzy grupy reprezentują większość zagranicznych pieniędzy ulokowanych w naszym przemyśle i handlu.

Belgja, Anglja, Szwajcarja Austrja Holandja, Szwecja i Czechosłowacja reprezentują łącznie 541.4 milj. zł.

O ile zależeć nam musi, aby jaknajwiększe kapitały obcego pochodzenia — wobec braku naszych rodzimych — inwestowane były w naszym kraju, o tyle mniej korzystnym jest fakt, że zyski od tych kapitałów wędrują zagranicę.

Jeżeli przyjmiemy, że przynoszą one przeciętnie oprocentowanie w wysokości pięć od sta w stosunku rocznym, natenczas od sumy 1.602 miljonów odsetki wyniosą ponad 80 miljonów złotych rocznie. Pieniądze te odpływają co roku z kraju, stanowiąc niejako przymusowy upływ krwi, tak bardzo potrzebnej do ożywienia naszego organizmu gospodarczego.

Obok tej pozycji niemniej poważną stanowi obsługa pożyczek zagranicznych — wypłata procentów.

Kronika gospodarcza

NA CENTRALNĄ TARGOWICĘ W MYSŁOWICACH spędzono od 21 do 27 bm.: wołów 32, buhaj 80, krów 427, jałówek 78, świń 1533, cieląt 134. Placono w dniu 27 bm. za 1 kg. żywej wagi za nierogaciznę: (ceny loco Targowica łącznie z kosztami handlowemi od 0.85 do 1.10 zł.

JAKIE PODATKI BĘDZIEMY PŁACIĆ W MAJU? W dniu 7 maja rb. upływa termin wpłacania potrąconego pracownikom podatku dochodowego od uposażeń służbowych oraz specjalnego podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych.

Dnia 25 maja upływa termin płatności zaliczki miesięcznej na poczet podatku obrotowego przez prowadzące księgi handlowe przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorji oraz przedsiębiorstwa przemysłowe I i V kategorji.

31 maja upływa termin płatności półrocznej raty pod. od lokali, który został zarządzeniem min. skarbu przesunięty z m-ca kwietnia. Nadto winny być uiszczone wszelkie podatki, których termin mija w maju, np. podatki odroczone, rozłożone na raty itp.

LISTY I PACZKI ZAGRANICĘ MUSZĄ BYĆ OTWARTE. W związku z ogłoszeniem dekretu Prezydenta R.P. w sprawie kontroli obrotu pieniężnego z zagranicą, Min. Poczt i Telegrafów wydało zarządzenie o kontroli w urzędach pocztowych wszystkich listów wartościowych i poleconych oraz paczek wysyłanych zagranicę i do Gdańska. Listy i paczki wysyłane zagranicę muszą być nadawane w urzędach jako listy i paczki otwarte.

RUCH STATKÓW W PORCIE GDYŃSKIM W I-SZYM KWARTALE RB. W przeciągu pierwszych trzech miesięcy rb. weszło i wyszło do portu gdyńskiego 2.301 statków o pojemności 2.336.651 ton rejestr. netto, z czego weszło 1146 statków, a wyszło 1155 statków. W porównaniu z takim samym okresem r. ub. ilość statków wzrosła o 3.2 proc. a pojemność o 10,6 proc.

Przed uroczystościami święta motocyklistów
Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego

PRZYJAZD NA ŚLĄSK PREZESA POLSKIEGO ZWIĄZKU MOTOCYKLISTÓW INSPEKTORA ARMJI GEN. DYW. P. BURCHARDT-BUKACKIEGO.

W związku z otwarciem letniego sezonu motocyklowego na terenie Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego Zarząd Okręgu Związku motocyklistów w Katowicach, organizuje w dniu 10 maja br. pod protektoratem wojewody śląskiego dr. Grażyńskiego, wielką imprezę motocyklową pod hasłem **„Święto Motocyklistów" Zagłębia Śląsko-Dąbrowskiego.**

Uroczystość ta zakrojona na szeroką skalę organizowana jest poraz pierwszy na terenie tutejszego Okręgu i ma być potężną manifestacją motocyklistów zrzeszonych w 12 klubach motocyklowych, wchodzących wskład pierwszego w Polsce Okręgu Związku Motocyklistów — który reprezentuje siłę około 700 maszyn. Ponadto w dniu tym mobilizowani zostaną i motocykliści, dotychczas jeszcze niezrzeszeni.

Udział w święcie motocyklistów tak pokaźnej ilości maszyn ma być dowodem wyrazem siły i spoistości sportu motocyklowego w Zagłębiu Śląsko-Dąbrowskiem — co w konsekwencji winno przyczynić się do jaknajwiększego spopularyzowania tego szlachetnego sportu wśród najszerszych sfer społeczeństwa polskiego. Rozwój tego sportu w Polsce ma niezmiernie wielkie znaczenie w tak aktualnej dziś kwestji motoryzacji i obrony kraju.

Organizowane Święto Motocyklistów swem niezwykle ciekawym i obfitym programem uroczystości przyczynić się ma również do zmiany dotychczasowej polityki motoryzacji w Polsce i ma zainicjować przełom w tej dziedzinie.

W omawianem święcie wezmą udział przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i samorządowych — dalej prezes Polskiego Związku Motocyklistów, p. inspektor armji gen. dywizji Burchardt-Bukacki.

Poszczególne fragmenty uroczystości Święta Motocyklistów jako jedynej z największych w Polsce manifestacji sportu motocyklowego zostaną sfilmowane przez P. A. T. oraz będą transmitowane przez Polskie Radjo.

PROGRAM ŚWIĘTA W DNIU 10 MAJA

godz. 8.30—9.45 zbiórka motocyklistów na placu Marszałka Piłsudskiego (Rynek) w Katowicach (w tym czasie grać będą na zmianę orkiestra wojskowa i kolejowa).

godz. 9.35—10.10: odezwią się fanfary jako znak przyjazdu inspektora armji i przedstawicieli władz, poczem odegranie marsza powitalnego, złożenia raportu i przemówienie prezesa PZM. inspektora armji Burchardt-Bukackiego i prezesa OZM. majora Ziemb..

godz. 10.10 — start do propagandowego objazdu ulicami miasta Katowic.

godz. 10.20 — defilada — poczem bez zatrzymania się wyjazd do Panewnik (pod Katowicami) na uroczyste nabożeństwo do kościoła O.O. Franciszkanów.

godz. 10.30—11.45: uroczyste nabożeństwo.

godz. 11.45—11.57: poświęcenie maszyn oraz przemówienie O. Franciszkanina i krótki reportaż ogólny.

godz. 12.10 — start do objazdu propagandowego trasą przez Katowice, Chorzów do Wielkich Hajduk na stadjon sportowy KS. „Ruch" (około 25 km.)

godz. 13—14.25 — Przerwa obiadowa na stadjonie KS. „Ruch" w czasie której koncertować będzie orkiestra wojskowa. Na stadjonie tym organizatorzy uruchomią tanie kuchnie dla użytku motocyklistów.

godz. 14.30 — fanfary — marsz powitalny, i przemówienie przedstawicieli władz.

godz. 14.40 — pierwszy start do wyścigów międzynarodowych „Dirt-Track" na torze żużlowym stadjonu KS. „Ruch" o wiosenne mistrzostwa Śląska.

godz. 17—17.15 — finał zawodów międzynarodowych.

godz. 17.45 — powrót do Katowic na uroczystą akademję i komers towarzyski, podczas którego rozdane zostaną nagrody.

Szczegółowy program zawodów podamy w dniach najbliższych.

Zarząd OZM. podając powyższe do wiadomości apeluje do wszystkich motocyklistów nietylko z terenu tutejszego Okręgu, lecz i motocyklistów z całej Polski o jaknajliczniejszy udział w uroczystościach Święta Motocyklistów.

W końcu zarząd OZM. apeluje do zarządów klubów motocyklowych z poza terenu tut. okręgu, by we własnym interesie zgłosiły przypuszczalną ilość swych uczestników, z podaniem kiedy przybędą do Katowic. (Dla wyjednania garażowania i tanich kwaterów).

KU CZCI NANSENA

Norweskie min. poczt wydało znaczek z podobizną znanego badacza krain polarnych Nansena. Dopłata 10 öre przeznaczona jest na rzecz Komitetu dla uchodźców.

Sport i wychowanie fizyczne

Szkolne zawody piłkarskie w Sosnowcu

Szkolny klub sportowy Zagłębia Dąbrowskiego urządza dzisiaj o godz. 16.30 zawody w piłkę nożną między reprezentacjami szkolnemi Będzina i Dąbrowy a reprezentacją szkolną Sosnowca.

Zawody odbędą się na stadjonie PW i WF w Sosnowcu przy ul. Aleja.

Wstęp: dla młodzieży szkolnej 20 gr., dla młodzieży pozaszkolnej 30 gr., dla dorosłych 50 gr.

Polacy na szóstem miejscu

Podczas zawodów hippicznych w Nicei w konkursie o puhar wędrowny Armji Polskiej, drużyna polska sklasyfikowała się aż na szóstem miejscu. Zespołowo pierwsze miejsce zdobyła Irlandja przed Portugalją, Francją, Hiszpanją, Czechosłowacją i Polską.

Drużyna irlandzka wygrała także konkurs im. Kawalerji Hiszpańskiej.

Konkurs szabli

W Warszawie odbyły się przedolimpijskie zawody szermiercze w szabli przy udziale czołowych szablistów z całej Polski. Pierwsze miejsce zajął kpt. Dobrowolski (Warszawianka). Dalsze miejsca zajęli: 2) kpt. Suski (Warsz.), 3) kpt. Segda, 4) kpt. Sobik (Katowice), 5) Kaczmarczyk (Katowice), 6) Zaczyk (Katowice), 7) Zapaśnik (AZS Warszawa), 8) Tichy (Warsz.).

Siatkówka w Dąbrowie

W Dąbrowie odbyły się wczoraj zawody w siatkówkę między drużyną żeńską „Sokoła" a zespołem gimnazjum p. Zawidzkiej. Po b. ładnej grze wygrały Sokolice 2:0 (15:10, 15:11).

Sokolice wystąpiły w następującym składzie: Buckówna, Maraskówna, Mucówna, Hachulska, Zakrzewska i Dziekanówna.

SIECI ELEKTRYCZNE

Spółka Akcyjna

Bilans na dzień 31 grudnia 1935 r.

Majątek: I. Majątek stały: Grunty zł. 26.725,09; Budynki fabryczne zł. 569.516,74: Urządzenia techniczne: urządzenia rozdzielcze i przetwórcze zł. 2.750.059,90; sieć zł. 4.113.747,38; aparaty u odbiorców zł. 205.737,67; Razem zł. 7.069.544,95; Narzędzia i ruchomości zł. 69.659.07; Nowe budowle zł. 16.055,67. II. Majątek płynny: Kasa zł. 2.085.33 Banki zł. 15.065.03; Papiery wartościowe zł. 29.217,53; Materjały do budowy zł. 513.700,62; Dłużnicy: odbiorcy zł. 113.766,74; różni zł. 163.794,76; razem dłużnicy zł. 277.561.50: Razem majątek płynny zł. 837.630,01. III. Sumy przechodnie zł. 3.700; Razem majątek zł. 8.592.831,53. IV. Sumy pozabilansowe: Gwarancje otrzymane zł. 21.192; Różni za gwarancje udzielone zł. 1.081.250,92; Różni za żyra zł. 19.444.68; Razem sumy pozabilansowe zł. 1.121.887,60.

Zobowiązania: I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 1.500.000; Kapitał zapasowy: Saldo z roku ub. zł 56.263; dopisano w roku bieżącym — Razem zł 56.263; Kapitał rezerwowy zł 84.935.30; Kapitał amortyzacyjny: Saldo z roku ub. zł 638.322.76: odpisano w roku sprawozdawczym zł 1.424.60; dopisano w roku sprawozdawczym zł 104.303,26; Razem kapitał amortyzacyjny zł. 741.201,42; Razem kapitały zł 2.382.399,72. II. Zobowiązania długoterminowe: Wierzyciele w krajowej walucie zł 4.218.112,23: Wierzyciele w zagranicznej walucie zł 1.043.691.79; Razem zobowiązania długoterminowe zł 5.261.804.02 III. Zobowiązania krótkoterminowe: Wierzyciele zł 100.166.30; Akcepty zł 160.045; Razem zobowiązania krótkoterminowe zł 260.211,30. IV. Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 688.416.49: Razem zobowiązania zł 8.592.831.53. V. Sumy pozabilansowe: Różni za gwarancje otrzymana zł 21.192; Gwarancje udzielone zł 1.081.250,92; Żyra zł 19.444,68; Razem sumy pozabilansowe zł 1.121.887.60. Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych złotych 1.043.691,79.

Rachunek strat i zysków za rok 1935.

Wydatki: Koszty ogólnej administracji zł 64.367,22; Koszty fabrykacji energji elektrycznej zł 349.228,58; Koszty sprzedaży energji zł 26.050.81; Koszty kredytów zł 68.123.16; Podatki państwowe i komunalne zł 15.820.9.; Opłaty uprawnieniowe zł 3.000; Świadczenie socjalne zł 9.940.24; Ubezpieczenia zł 3.752,19; Nieściągalne należności zł 1.062,93; Różnice kursowe zł 423.10; Różne zł 1.494,92; Odpisy na amortyzację urządzeń zł 104.303,26; Razem wydatki zł 647.567.33.

Wpływy: Wpływy przedsiębiorstwa złotych 647.567,33; Razem zł 647.567,33. 2390

Elektrownia Okręgowa
w Zagłębiu Dąbrowskiem, Spółka Akcyjna

Bilans na dzień 31 grudnia 1935 r.

Majątek: I. Majątek stały. Grunty złotych 1.074.459.13; Budynki: fabryczne zł 4.001.300.32 gospodarcze zł 98.890.04; mieszkalne złotych 504.199.12; razem zł 4.604.389,48; Urządzenia techniczne: elektrownia zł 11.401.081,63; sieć zł 5.790.264,82; aparaty u odbiorców złotych 1.139.009.32; bocznice i tory kolejowe złotych 323.454,95; razem 18.653.810,72; Ruchomości zł 404.624,73; Nowe budowle zł 13.121,50: II. Majątek płynny. Kasa zł 13.083,57; Banki zł 16.556,50; Papiery wartościowe zł 49.560,14; Weksle zł 80.617.98; Udziały zł 1.777.854,05; Materjały: do ruchu zł 80.564,31; do budowy zł 1.063.686,30; w sklepie zł 28.069.62; razem zł 1.172.320.23; Dłużnicy: odbiorcy złotych 1.100.529,32; różni zł 4.718.761.09; razem zł 5.819.290.41; razem zł 8.929.282,98. III. Sumy przechodnie zł 6.141.01; razem majątek zł 33.685.829,45. IV. Sumy pozabilansowe. Depozyty zł 14.575; Gwarancje otrzymane złotych 257.340,80; Różni za gwarancje udzielone zł 5.904.046; Różni za żyra zł 347.068.13. Razem sumy pozabilansowe zł 6.523.029,93.

Zobowiązania: I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 12.500.000; Kapitał zapasowy: Saldo z roku ubiegłego zł 490.686.64; dopisano w roku sprawozdawczym zł 17.077.80: razem zł 507.764,44: Kapitał rezerwowy zł 3.832.002,96 Kapitał amortyzacyjny: Saldo z roku ubiegłego zł 8.152.469,73: odpisano w roku sprawozdawczym zł 58.182.91; razem złotych 9.004.286.82: dopisano w roku sprawozdawczym zł 749.632.51: razem zł 8.843.919.33: razem kapitały zł 23.703.686.73. II. Zobowiązania: Zobowiązania długoterminowe-dostawcy zł 2.257.831.98: Zobowiązania krótkoterminowe-dostawcy zł 272.936.10; różni zł 3.533.439.31 razem zł 3.806.375.41. III. Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 1.500.326.63 IV. Zysk zł 407.608.70; Razem zobowiązania zł 33.685.829.45. V. Sumy pozabilansowe: Różni za depozyty zł 14.575; Różni za gwarancje otrzymane zł 257.340.80; Gwarancje udzielone zł 5.904.046; Żyra zł 347.068.13; Razem sumy pozabilansowe zł 6.523.029.93. Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych złotych 5.564.383.93.

Rachunek strat i zysków za rok 1935.

Wydatki: Koszty ogólnej administracji zł 480.528,59; Koszty fabrykacji energji elektrycznej zł 1.303.599,54; Koszty sprzedaży energji zł 212.625,61; Zakup i koszty sprzedaży towarów zł 266.384,74; Koszty kredytów zł 500.730.31; Podatki państwowe i komunalne zł 121.539.97; Opłaty uprawnieniowe zł 21.606,17; Świadczenia socjalne zł 77.577,71; Ubezpieczenia zł 20.603.86; Nieściągalne należności zł 7.328.77; Różnice kursowe zł 441,15; Różne zł 12.213.34: Odpisy na amortyzację urządzeń zł 749.632,51; Zysk zł 407.608,70; Razem zł 4.182.420.97.

Wpływy: Pozostałość z zysku z roku 1934 zł 1.056,73; Wpływy przedsiębiorstwa złotych 4.181.364.24: Razem zł 4.182.420.97. 2589

Z CAŁEJ POLSKI

VIII OGÓLNOPOLSKI SEJMIK PRZECIWALKOHOLOWY

W dniach 17 i 18 maja b.r. odbędzie się w Poznaniu ósmy ogólnopolski sejmik przeciwalkoholowy. Program sejmiku przewiduje szereg interesujących referatów.

TRAGICZNE NASTĘPSTWA JEDNEGO ZGONU

W Częstochowie miało przed kilku dniami miejsce zdarzenie, które zwraca uwagę swą niezwykłością. Oto w mieszkaniu własnem zmarł nagle na serce 60-letni Fridrich. Na wieść o zgonie przybył do zmarłego sąsiad, również 60-letni, Szarf. Śmierć znajomego podziałała tak na starca, że padł martwy. Zawezwany do tragicznie zmarłych lekarz, człowiek już niemłody, tak przejął się zgonem dwóch starców, że zaniemógł i musiano wezwać do niego drugiego lekarza.

CHCIAŁ ZWRÓCIĆ NA SIEBIE UWAGĘ

Sąd okręgowy w Łodzi rozpatrywał przed paru dniami, sprawę niejakiego Bronisława Pełki, bezrobotnego, który podcinał słupy telegraficzne. Przy jednym z podpiłowanych pod Zgierzem słupów znaleziono kartkę z nazwiskiem i adresem Pełki. Oskarżony przyznał się do winy, podając, że w ten sposób chciał zwrócić na siebie uwagę i otrzymać pracę. Pełka skazany został na pół roku więzienia, a jako niekaranemu poprzednio sąd zawiesił wykonanie kary na trzy lata.

ZWALNIANIE ARESZTOWANYCH WE LWOWIE

Dochodzenia prokuratorskie przeciw aresztowanym pod zarzutem udziału w zaburzeniach lwowskich prowadzone są w tempie przyspieszonem. Codziennie po przesłuchaniu zwalniane są liczne osoby z aresztu śledczego.

SAMOSĄD NAD ZŁODZIEJEM

We wsi Podwarańce w pow. Lidzkim został zabity Kazimierz Taraszkiewicz, a brat jego, Feliks, ciężko ranny i w stanie nieprzytomnym odwieziony do szpitala. Zabójstwa dokonała prawie cała wieś, gdyż Taraszkiewiczowie, jako zawodowi złodzieje, byli jej postrachem.

Nic tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera —
To potęguje powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam, stosując

Krem i mydło „LACTOLIN"

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

2407

W każdym pokoju i o każdej porze

Każdy w razie potrzeby zdoła sam przygotować sobie posiłek, jeżeli posiada elektryczną kuchenkę, która gotuje bez ognia, czysto i szybko.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAZ

WAPNO

budowlane z pieców Hoffmanowskich, wysokoprocentowe, po cenach b. przystępnych polecają Zakłady Wapienne i Dolomitowe „ELTES" Będzin, Sielecka 19. Tel. 2-35. 2474

MOTOCYKL

350 cm. marki Automoto spowodu wyjazdu do sprzedania. — Wiadomość: Administracja „Kurjera Zachodniego" poda adres 2455

SPRZEDAM

dom czynszowy trzypiętrowy z wolnem mieszkaniem. Zgłoszenia do Administracji pod „Dom". 2561

ZAKŁAD TAPICERSKI

Piotr Tomczyk — Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca nowoczesne otomany, tapczany, fotele kanadyjskie. Robota pierwszorzędna. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

SAMOCHÓD

limuzynę w pierwszorzędnym stanie sprzedam. Oglądać popołudniu Sosnowiec, Legjonów 12. 2592

Wapno Strzemieszyckie Romana Dobrzańskiego

jest najlepsze i najtańsze. Katowice, Mikołowska 44. Tel.: 304-23, 251-59. Strzemieszyce 19. 2120

Pończochy gumowe 2587

Opaski brzuszne - Pasy rupturowe

w najrozmaitszych formach i gatunkach poleca:

„AGRONA" KATOWICE

Zamkowa 1, róg Rynku. Tel. 34283

Fachowa obsługa. Najniższe ceny

Uwaga: Specjalne opaski dla kobiet ciężarnych.

NAWOZY SZTUCZNE

oraz **SRODKI CHEMICZNE**

do zwalczania chorób i szkodników roślin sprzedaje

Skład Materjałów Aptecznych i Farb

M. JAGIEŁŁOWICZ i S-KA

HURT — DETAL 2019

LOKALE

5 POKOI

z kuchnią, z wygodami do wynajęcia. Zgłoszenia do Administracji pod „Mieszkanie". 2566

3 POKOJE

z kuchnią, wszelkiemi wygodami od zaraz do wynajęcia. Piłsudskiego 18, telefon 10—15. 2591

MIESZKANIE

5-cio lub 6-cio pokojowe potrzebne w centrum Sosnowca nie wyżej I-go piętra. — Zgłoszenia do Administracji 2549

Różne

PRZYJMĘ

Panów na stołowanie. Obiady od 50 do 60 gr. Dąbrowa, Kościuszki 20, Grabowska.

PANA

który jechał dn. 24.4 pociągiem wieczorowym do Sosnowca uprzejmie zapytuję czy nie zauważył pozostawionych rękawiczek skórzanych popielatych. L. Dobrowolska, Dąbrowa „Flora"

DNIA 27 KWIETNIA zaginął foksterjer biały z czarną łatą na grzbiecie. Wabi się Foks. Znalazcę uprasza się o odprowadzenie pod adr.: Nejman, Sosnowiec, Zamkowa 7, za wynagrodzeniem. 2593

POTRZEBNY

uczeń lub chłopiec do obsługi, z dochodami. Sosnowiec, ul. Deblińska, zakład fryzjerski 2591

Nowootwarte kino RIALTO Sosnowiec Warszawska 18

6-ciu najwybitniejszych komików wiedeńskich.

SALWY SMIECHU!

Szöke Szakal, Otto Wallburg, Karol Huszar-Puffy, Tibor von Halmay, Feliks Bressart, Ernest Verebes

w komedji muzycznej reżyserji Kosterlitza twórcy „Piotrusia" i „Małej Mateczki" z Fr. Gaal p.t.

4½ Muszkieterów

Dyrekcja Kina nie przyjmuje odpowiedzialności za następstwa wywołane wybuchami śmiechu. 2582

KINO ZAGŁĘBIE

DZIS POLSKI FILM

„BOHATEROWIE SYBIRU"

Film osnuty na tle przeżyć ochotników **5-ej Dywizji Syberyjskiej**

w walce o niepodległość Polski

W rol. gł. **Ankwiczówna, Brodzisz, Bodo, Cybulski, Stępowski, Wyrwicz.**

Naprogram: **Tygodnik Paramountu.** Pocz. I seansu o g. 5.30

OGŁOSZENIE

Zarząd Miejski w Będzinie

Wydział Drogowo-Budowlany

Podaje się do wiadomości, że z dniem 27 kwietnia rb.

zostanie wstrzymany ruch kołowy na ulicach Kościuszki i Małachowskiego

w odcinku od ul. Narutowicza (Poczta) do ul. Piłsudskiego.

Objazd do Sosnowca i Dąbrowy odbywać się będzie ulicami Małobądzką, Czeladzką i Kołłątaja. 2545

Niklowanie

wszelkich przedmiotów na miedź. Srebrzenie nakrycia stołowego. Wykonuje z gwarancją i tanio K. BARAN Sosnowiec, Mościckiego 12. 1780

MAGAZYN MÓD „WIKTORJA" Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23 poleca na sezon wiosenny

KAPELUSZE DAMSKIE

w najmodniejszych fasonach po cenach b. przystępnych 2185

Dyrekcja Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego,

w myśl § 82 Ustawy, zawiadamia, że niżej wymienione nieruchomości obciążone pożyczkami T-wa, za zaległe raty, będą sprzedane przez licytację, których dopełnią niżej wymienieni notarjusze. Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne dołączone zostały do odpowiednich ksiąg hipotecznych i mogą być przejrzane w Biurze Dyrekcji lub w kancelarjach hipotecznych. Wadjum licytacyjne winno być złożone w gotowiźnie lub w listach zastawnych Piotrkowskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego.

Gdyby w dniu do licytacji wyznaczonym sprzedaż nie doszła do skutku, z braku licytantów, druga i ostateczna sprzedaż rozpocznie się od sumy zmniejszonej, w terminie oznaczonym przez Dyrekcję T-wa i ogłoszonym dwukrotnie w pismach bez powtórnego wręczenia osobnych zawiadomień.

Rep. hip. Nr.	W MIESCIE, PRZY ULICY	Suma nieumorzonej pożyczki		Suma zaległości w ratach		Licytacja rozpocznie się od sumy	Wadjum (Kaucja)		Nazwa Wydziału hipotecznego	Notarjusz, który dopełni licytacji, lub jego zastępca	Licytacja odbędzie się o godz. 11 zrana w dniu:
		Złote	gr.	Złote	gr.	Złote	Złote	gr.			
	w BĘDZINIE:										
324	Plac 3-go Maja	2677	79	453	08	4875	487	50	przy S. Gr. w Będzinie	Kowalczewski Wacław	14 lipca 1936 r.
455	Sączewskiego	11246	73	1483	24	20475	2047	50	„	„	14 „
	w SOSNOWCU:										
944	Kowalskiej	34192	86	5211	23	54300	5430	—	przy S. Okr. w Sosnowcu	Pruszyński Roman	15 „ 1936 r.

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.

Ulubienica wszystkich

FRANCISZKA GAAL

w najnowszej, kapitalnej komedji p. t.

„Katarzynka"

KINO EDEN

Dziś i dni następne: Rozkoszna, figlarna, urocza

SHIRLEY TEMPLE

i Czarująca, piękna jak marzenie **ROCHELLE HUDSON**

Wytworny amant, znakomity śpiewak **JOHN BOLES** porwali i zachwycili świat wspólną potężną kreacją w filmie

„ZŁOTOWŁOSY BRZDĄC"

Nadprogram: Dwuaktowa komedja pt.

Panowie z polituрą i Tygodnik Pata. Początek I seansu o g. 17.30.

SOSNOWIEC. Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dolicza się po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księg. W. Baginskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4 — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI